

Gyorstalpalás

A Maniu-kormány első ténykedése volt az új közigazgatási törvény megalkotása. Nagy sebbel-lobbal, alig pár hét alatt készült el a terjedelmes törvényjavaslat és a kormány folytonos sürgetésére, a parlament mindkét háza gyorsan és gondolkodás nélkül megszavazta. Elkészült nagyhirtelen a végrehajtási utasítás is és a kabinet első „nagy műve” kész volt. A közigazgatási törvény azóta életbelépett és csak most, amikor alkalmazására kerül a sor, most derül ki, hogy a törvény rossz és annak végrehajtása súlyos akadályokba ütközik. Csak egy esetet említenek itt fel, mint amely jellemző a „schnellsieder-törvény” egész konstrukciójára.

Aradvárosa nemrégén fát rendelt és a küldemény megérkezett az aradi pályaudvarra és erről értesítették a város vezetőségét. Az új közigazgatási törvény előírja, hogy ilyen esetekben csak a városi tanács intézkedhet. A permanens bizottságnak nincs joga ahhoz, hogy a megérkezett fát kiváltsa és csak azt teheti, hogy összehívja a városi tanácsot, amely aztán komoly tárgyalások után elrendeli, hogy az állomáson veszteglő fát ki kell váltani. Azt magyarázni sem kell, hogy mit jelent a városi tanácsot összehívni, minden ilyen csip-csup esetben. Teljességgel lehetetlen feladat. Közben a város tekintélyes fekbért fizet a pályaudvaron heverő fáért, mert az új törvény szerint csak a tanács intézkedhet annak beszállítása felől.

Ime, egy konkrét eset, amely nagyszerűen rávilágít arra, hogy a közigazgatási törvény sebtében összerótt tákalmány, amelynek alkalmazása ilyen nehézségekkel jár. Számtalan panasz érkezett már hasonló esetről az egyes minisztériumokhoz és ezek a jelentések mind arról szólnak, hogy a közigazgatási törvény szövegszerű alkalmazása mérhetetlen károkat okozna az államkincstárnak. Maguk a közigazgatási hitóságok állapították ezt meg és általános lett a zavar, amelyet az új törvény alkalmazhatatlan paragrafusai okoztak. A kormány végre belátta, hogy a gyorstalpalás módszere szerint készült törvény módosításra szorul és körirathat fordult most az egyes közigazgatási hatóságokhoz és javaslatokat kért arravonatkozólag, hogyan lehetne az új közigazgatási törvényt olyképen módosítani, hogy az végrehajtható is legyen.

Minden alkotmányos országban úgy készülnek a törvényjavaslatok, hogy a szakemberekből álló előkészítő-bizottság hónapok szorgalmas munkájával gyűjti és dolgozza fel az anyagot, a kérdést minden oldaláról tüzetesen megvizsgálja, bevonja a tanácskozásokba az érdekelteket, meghallgatja és figyelembe veszi azokat az eshetőségeket, amelyekkel az új törvény egyes csoportokra, vagy társadalmi osztályokra sérelmes lehetne. Végül gondos mérlegeléssel hozzáfog a javaslat megszüvegéséhez. Csak aztán kerül a hivatás magasztalan álló parlament elé, ahol keresztül megy a szakértők kritikájának retortáján és csak így lesz törvény belőle, olyan törvény, amely eléri azt a célt, melyet a kormány maga elé tűzött.

Nálunk ennek éppen az ellenkezője történik. Előbb lázas gyorsasággal, napok alatt összetákolnak egy ilyen fontos és bonyolult tervezetet, a parlament el van foglalva politikai zűléssel és nem ér rá ilyen „unalmas” dologgal sokáig foglalkozni és a törvény után, összeférelve kerül ki az életbe, amelynek lüktetésével aztán nem bír tempót tartani és már az első vizsgán elbukik. Akkor kezd csak a kormány ráeszmélni, hogy: nini, a szakértőket is meg kellene hallgatni. És így születnek meg az ilyen szegénytelen intézkedések, amelyek javaslatot kérnek az alsóbbfokú hatóságoktól, hogyan is lehetne jóvátenni azt, amit a gyorstalpaló törvényhozás elrontott.

Maniu a miniszterelnökséget ráerőszakolja

Tíz napon belül megtörténik a kormány lemondása — lunian lesz a belügyminiszter — lunian igazságügyminisztert ma délután megoperálták

Mihalachera

Forr a belpolitikai katlan Bucurestiben

BUCURESTI, augusztus 27. A lapok tovább folytatják a kormányválság körüli kombinálataikat. Naponta rukkolnak elő egy-egy szenzációs fordulatról beszámoló h iradással. Ma az *Ordinea*-n van a sor. A lap vezető helyen pozitív forrásból eredő információként közli, hogy

Maniu miniszterelnök elhatározta Vaidának a belügyminiszteri székből való eltávolítását és helyét lunian igazságügyminiszternek ajánlja fel.

A lap csodálkozását fejezi ki a fordulat felett és kijelenti, hogy nem is olyan régen ezeket mondotta Maniu Gyula az igazságügyminiszternek:

— Ön nem volt képes huszonnégy óráig sem őszinte lenni.

Az *Ordinea* a hangulatváltozás okául azt hozza fel, hogy luniant mindenáron el akarják távolítani az igazságügyminiszteri székből, miután a csiki erdőpanama, valamint a határköpanama kapcsán sokat kellemetlenkedett a kormánynak. Ezt a megoldást maga Vaida belügyminiszter is elfogadta. A felajánlás meg is történt — írja a lap — azonban lunian megértette a dolgokat és visszautasította a belügyminiszteri tárcát. A tárgyalások javában folynak és nem lehetetlen, hogy az igazságügyminiszter végül hozzájárul a cseréhez.

Eddig az *Ordinea* cikke, amely méltán nagy feltűnést keltett politikai körökben. Mennyi benne az igazság, nem tudni, annyi bizonyos, hogy kormánypárti körökben erősen cáfolják a hirt.

Maga lunian igazságügyminiszter nem nyilatkozik, ami érthető is, mert a miniszter

jelenleg a craiovai kórház ápolja. Mint az esti bucuresti-i jelentések is mondiák.

luniant ma délután megoperálták a craiovai kórházban.

ahol súlyos vakbélműtétnek kellett magát alávetnie. Az operáció kitünően sikerült, a beteg lényegesen jobban érzi magát.

A *Cuvantul* mai számában „A vég kezdetén” cím alatt cikket ír, amelyben közli, hogy Maniu Gyula miniszterelnök újból lemondásra készül. Ez az ötödik lemondás — állapítja meg a lap — és

ha a király nem fogadja ezt sem el, úgy a kormány élete tavaszig meghosszabbodott.

A lemondást főképpen a nemzetpártiak erőszakolják, míg a parasztpártiak érelyesen ellenzik. Maniu Gyula meg van győződve arról, hogy a lemondást most nem fogadná el az uralkodó s ebben az esetben újabb kormányátalakítást vinne keresztül. Ekkor sor kerülne arra, hogy Vaida elhagyja helyét — mondja a *Cuvantul* — amelyet hir szerint lunianak ajánlanak fel. A kormány elnökségét pedig Mihalache földművelésügyi miniszternek adja át. Egyszer már felajánlotta, de Mihalache kategorikusan visszautasította. Végül megállapítja a lap, hogy a politikai helyzet mai állása szerint

Maniunak az a terve, hogy a miniszterelnökséget ugyszólván ráerőszakolja Mihalachera.

nem fog sikerülni, mert maga a parasztpárt sem akar egyelőre változást a kormányban. Maniu Gyula elhatározott terve, hogy tíz napon belül tisztázza a helyzetet, úgyhogy a lemondás az elkövetkező tíz napon belül várható.

Frigyes főherceg nem ismeri el Albrecht házasságát

A főudvarmestéri hivatal szenzációt keltő közleménye — A házasság a szülők tudta és beleegyezése nélkül történt —

Lebach Irént nem ismerik el a család tagjának — Kiváló jogászok szerint érvényes a házasság — Az első házasság érvénytelenítésére a római kuria nem illetékes

Súlyos bonyodalmak Albrecht főherceg házassága körül

BUDAPEST, augusztus 27. A magyar főváros politikai köréit de egész társadalmát óriási izgalomban tartja Frigyes főherceg udvartartásának ma este 8 órakor a sajtó számára kiadott közlése. A főudvarnagyi hivatal közleménye a következő:

Frigyes főherceg tábornagy ur ő királyi fenségének udvartartása kijelenti, hogy Albrecht főherceg által Londonban kötött polgári házasság a szülők tudta és beleegyezése nélkül, sőt azok kimondott akarata ellenére történt. Ezért kijelentik, hogy az illető hölgyet semmi esetre sem fogják a család tagjának elismerni és a főherceg ellen a család belátása szerint a szükségessé váló lépéseket megteszik.

Budapestről jelentik: Izabella főhercegnő asszony Uri-uccai palotájában az elmúlt napokban bizalmas tanácskozások folytatók kiváló jogászok bevonásával, abban a kérdésben, hogy érvényes-e Albrecht házassága. A jogászok valamennyien azon az állásponton voltak, hogy a házasság alakilag a magyar jog szempontjából teljesen érvényes és a

házasulandók megfeleltek az angol törvények követelményeinek.

SZABADKA, augusztus 27. Az Ujvidéken megjelenő „Reggeli Ujság” Albrecht házassága ügyében a szabadkai római katolikus püspök érdekes nyilatkozatát közli. A püspök nyilatkozata szerint

Lebach Irén első házasságának érvénytelenítésére a római Kuria nem illetékes, miután Lebach Irén ezelőtt 18 évvel a szabadkai evangélikus templomban esküdött meg Rudnay Lajossal.

A házasság 1918. előtt történt és ezt a katolikus egyház is elismerte, dacára, hogy másvallásu templomban ment véghez. Ezért a katolikus egyház is érvényesnek ismeri el, tehát felbontásához engedély kell. De mivel Lebach Irén nem tartozik az uralkodóház tagjai sorába, hanem egyszerű polgári személy, a házasság felbontásának tekintetében nem a római kuria illetékes, hanem a megfelelő püspökség és ez esetben a szabadkai római katolikus püspökség, mint legfelsőbb hatóság,

Megrendítő szerencsétlenség az iglaui repülő-katasztrófa színhelyén

Ford Iglauba küldte mérnökét, hogy megvizsgálja a katasztrófát

IGLAU, augusztus 27. A borzalmas végű iglaui repülő-katasztrófa, amelynek tizenkét áldozatát nagy részvét mellett temették el, még mindig a kíváncsiak százait vonzza a helyszínre. Bohunovszky iglaui kerületi tanácsos, menyasszonya társaságában motor-kerékpáron szintén a szerencsétlenség színhelyére igyekezett. Utközben ki akart térni egy nagyobb csoport elől, azonban erre már nem volt ideje, úgy, hogy lezuhant a gépről.

Huszéves menyasszonya még a helyszínen kiszenvedett, míg Bohunovszkyt életveszélyes sebesüléssel szállították kórházba.

BÉCS, augusztus 27. Henry Ford európai menedzser, Higgs, tegnap megérkezett Bécsbe. A Ford-művek Detrolából kábel útján intézkedtek, hogy a Londonban tartózkodó menedzserjük haladéktalanul utazzon Iglauba és a helyszínen állapítsa meg a katasztrófa okát. Miután a csehszlovák hivatalos bizottság néhány nappal ezelőtt a lezuhant repülőgép roncsait Prágába szállította el, Higgsnek nem marad más hátra, mint szemtanúkkal beszélni a katasztrófa okáról. Higgs annyit már megállapított, hogy a pilótát nem terheli felelősség.

Aradváros ügymenetét akadályozza az új közigazgatási törvény

Dr. Velcsov Géza és dr. Raicu Aurél alpolgármesterek a közigazgatási törvény módosítására memorandumot dolgoznak ki — A városnak fekbért kell fizetni a megérkezett tüzelőfára, mert a permanens bizottságnak nincs joga kocsit bérelni — A közigazgatási törvény visszasságai

Dr. Velcsov Géza alpolgármester nyilatkozata

ARAD, augusztus 27. Az aradi városban nagyban folynak az előkészületek annak a memorandumnak a kidolgozására, amelyet a város vezetősége a közigazgatási törvény ügyében terjeszt fel a belügyminisztériumhoz. Mint az *Aradi Közlöny* mai számában megírta a közigazgatási törvény közeli módosításával kapcsolatosan leirat érkezett az aradi városházára, amelyben felkérjük a várost, tegye meg észrevételeit a törvény tapasztalt hiányosságaira vonatkozólag. Ez ügyben felkerestük Velcsov Géza helyettes polgármestert, aki a következőket mondotta:

— Raicu Aurél dr. alpolgármester és én kaptunk megbízást arra, hogy a közigazgatási törvény módosítására vonatkozó memorandumot kidolgozzuk. A munkánkat meg is kezdtük. A memorandumban gyakorlati példákkal fogunk szolgálni és ismertetni fogjuk mindazokat a visszasságokat, amelyeket a törvény egyes hibás, vagy hibásan értelmezett szakaszai idéztek elő. Természetesen konkrét javaslatot is teszünk ezzel kapcsolatosan.

— Az első pont, amire nézve megteesszük észrevételünket: a permanens-bizottság hatásköre. Az új közigazgatási törvény nagyon szűkre szabta az állandó választmány hatá-

körét, ami egyes, sürgős esetekben hátrányos a város érdekeire nézve. Mindjárt gyakorlati példákkal is szolgálunk. Megérkezett Aradra a város által rendelt fa és fontos volna mielőbb elszállítani az államásról, nehogy fekbért fizessünk. A városnak azonban nem áll rendelkezésére elég kocsis és bérelni kellene. Ezt pedig a tanácsnak kell eszközölni. Ugyanígy állunk a város részére érkezett könyvek behozatalával is. Nem tehetünk mást — éppen a város érdekében — minthogy a tanács utólagos jóváhagyása reményében önállóan intézkedünk. Ezeket az anomáliákat meg kell szüntetni, mert a város érdeke, hogy

a permanens bizottság sürgős esetekben önállóan intézkedhessen.

— Nem tartozik a közigazgatási törvényhez, de memorandumunkban feltétlenül megemlítjük — folytatta Velcsov dr. — az anyakönyvi eljárás kérdését is. Az új törvény értelmében a polgármester, vagy az általa megbízott permanens bizottsági tag esket. Ez nagy megterhelést ró a permanens bizottsági tagokra, akik idejük tekintélyes részét anyakönyvi akták aláírásával töltik el. Ezekon kívül még számos intézkedés megváltoztatását

Az André-expedíció regénye

A harminchárom év előtt eltűnt André-expedíció maradványainak váratlan megtalálása világszerte nagy szenzációt keltett.

Ezelőtt harminchárom évvel az akkori világ legnagyobb eseménye volt. André svéd mérnök vakmerő vállalkozása, hogy saját konstrukciója léghajóján elérje az északi sarkot.

André léghajója 1895-ben készült el és körülbelül 200.000 forintba került. Ehhez az összeghez Oszkár svéd király 17000 forinttal, Nobel Alfréd dinamitgyáros, a Nobel-díj megalapítója 35000 forinttal járult hozzá, a többi közadakozásból gyűjtött össze. A léggömb hetvenöt láb magas volt, az egész készülék körülbelül százláb. A léghajó hüvelye háromszoros rétegű selyemből állt, lakkal összeragasztva. Vezető és kormányzó készüléke mindössze 1000—1200 láb hosszúságú kötelekből állott, amelyek a léggömb után húzódtak a földön vagy a vízben. André terve szerint a léghajó mintegy ötszáz láb magasságban haladt volna a föld felszíne fölött.

André expedíciója már 1896 nyarán elindult, de a kedvezőtlen időjárás miatt a Spitzbergáktól kénytelen volt visszatérni. Szerencsétlenségére ez ugyanakkor történt, amikor Frithjof Nansen diadalmas sarkvidéki útjáról tért vissza. Akkoriban André meghiusult kísérletei felett az egész világ gunyolódott és ez nagyban hozzájárulhatott ahhoz, hogy a svéd mérnök a rákövetkező évben mégis elindult vakmerő útjára.

André számítása szerint a kedvező szél

a Spitzbergáktól pár nap alatt a sarkvidékre hajtotta volna léghajóját és innen újabb pár nap alatt ismét emberlaktá vidékre kerülhetek volna. 1897 május 18-án utazott el André és két társa a Svenskund nevű svéd hadihajóval Stockholmból, június első napjaiban a Spitzbergák Virgo nevű öblébe érkezett, ahol a megelőző évben léghajóját Pike angol vadász fakonyhójában hagyta. A léghajót sértetlenül találta meg André, aki javításokat eszközölt rajta. Június 27-én André teljesen elkészült a léghajó felszerelésével. A gömb megtöltésének munkája nyolcvankilenc óráig tartott. A vakmerő mérnök nem várta meg a legelső alkalmas szelet, hanem június 11-én délután, nagy viharban, felszállt. A léghajó utasai postagalambokat vittek magukkal, hogy érintkezésbe lépessenek a külvilággal.

André és társainak elindulása óriási izgalomba hozta az egész világot. A vélemények mindenfelől megoszlottak a vakmerő kísérlet kimenetele felől. A léghajósok majdnem kivétel nélkül lehetetlennek tartották, hogy a „Sas” még kedvező körülmények esetén is megközelíthesse célját. A léggömb ugyanis a gáz folytonos kiömlése miatt semmi esetre sem maradhatott volna annyi ideig a levegőben, amennyi a sark elérésére elegendő. A gázkiömlést csakis állandó súlykibórással lehetett volna ellensúlyozni, erre a célra azonban André nem rendelkezett elég anyaggal és a léghajózás akkori szakértői előre megjósolták, hogy a léggömbnek sokkal előbb le kell esnie a jégre, vagy a tengerbe, mintsem azt André kiszámította.

kérjük a közigazgatás menetének megkönnyítése céljából.

— Mikor küldik Bucurestibe a memorandumot, Polgármester ur? — kérdeztük.

— Pontos dátumot még nem tudok meghatározni — hangzott a válasz — mert még tüzetesen át kell tanulmányozni a törvényt és össze kell állítanunk a gyakorlati példákat tartalmazó memorandumot.

Csütörtökön tárgyalja a szegedi tábla a halálraítelt Olajos Károlyné arzénporát

SZEGED, augusztus 27. Holnap, csütörtökön reggel 9 órakor kezdi meg a szegedi ítélőtábla büntető felelbiteli Skultéty-tanácsa Olajos Károlyné bűnyüének tárgyalását. Ez a bűnyör lesz az első arzénpor, amely a szegedi Tábla elé kerül. A vádlottia Olajos Károlyné békésmegyei asszony, aki ellen a tiszazugi arzénmérgezési perek és nyomozás idején merült fel a gyanu. Konkrét adatokkal támasztotta alá a gyanút, amely szerint Olajos Károlyné is a tiszazugi asszonyok módjára légvölöpapirosról leolvasztott arzénos folyadékkal tette el láb alól évekkal ezelőtt a hozzátartozóit. Olajosné bünyüje a gyulai törvényszék elé került, ahol halálra ítélte a bíróság. Felelbezés folytán kerül csütörtökön délelőtt a szegedi Tábla Skultéty-tanácsa elé ez az ügy. Ítéletre azonban valószínűleg csak az esti órákban kerül sor. Az elsőfokon halálos ítélettel végződött arzénper táblai tárgyalása elé mindenféle nagy érdeklődéssel tekintenek.

Egy szabadságos katonára tragédiája

TÖVIS, augusztus 27. Ma hajnalban a tövisi állomáson a gyorsvonat egyik harmadosztályú kocsijának tetején egy katona hulláját találták. A vizsgálat megállapította, hogy Jakob Gergely kolozsi illetőségű szabadságos katona az illető. A katonának nem volt elegendő pénze ahhoz, hogy vonaton visszatérjen szabadságáról ezredéhez és így akarta megszerezni költség nélkül az utazást. Utközben azonban egy hid pillére agyonozta.

Az egyetlen, aki a vállalkozásban bizott, Eckholm stockholmi egyetemi tanár volt. A felszállás helye az északi sarktól 2337 kilométerre volt, a „Sas”-nak tehát hetvennyolc óra alatt kellett megtennie útját, állandó szél mellett. Ez azonban nem látszott valószínűnek, mert a sarkvidéken különböző irányú szelek szoktak találkozni.

Miután André a Virgo öbléből elindult, július 22-ig semmiféle hír nem érkezett felőle. Ekkor azonban Norvégia egyik kerületében lezárt egy postagalamb, amelynek szárnyára irás volt erősítve. Az irás szerint André és társai áthaladnak az északi sarkon. Később kiderült, hogy rossz tréfa volt az egész, mert a galambot nem André bocsátotta fel. Mikor az expedíció már hosszú ideje nem adott magáról életjelt, felvetődött a kérdés, hogy vajjon mi lett a „Sas” és utasainak sorsa. A föltevés megoszlottak, egyesek szerint a légáram elterelte volna az egyenes iránytól és vagy keletre hajtotta az Ujszibéria szigetekre, esetleg a Wrangel földre, vagy pedig nyugatra, a Patrick szigetekre.

Mielőtt André veszedelmes és végzetes útjára elindult volna, igen sokan jelentkeztek nála utitársul. André két tanítványát választotta ki, az egyik a huszonhétéves Knut Frenkel volt, szintén mérnök, aki — az akkori idők szerint — „Párisban igyekezett magát tökéletesíteni a léghajózás gyakorlatában”, a másik Nils Strindberg huszonöt éves fiatal mérnök, aki szintén Párisban gyakorolta a léghajózás mesterségét, egyébként pedig Strindbergnek, a svéd krónák unokájának.

Legfontosabb feladat: megteremteni a Dunaeurópát

Ausztria-Magyarország felbecsülhetetlen haszna — Nincs egyetértés a Dunaállamok között — Vigasztalan a jelenlegi helyzet

Maniu Gyula miniszterelnök feltűnést keltő nyilatkozata

BÉCS, augusztus 27. A Neues Wiener Journal párisi táviratát közöl, amely szerint a Matin holnapi számában Maniu Gyula miniszterelnök szenzációs nyilatkozata fog megjelenni.

— Tizenkét évvel a világháború után, most legfontosabb feladatok előtt állunk, hogy megteremtsük „Dunaeurópát”. Azon nehézségeket, amelyek a Dunaországokban fennfiorognak, nemcsak az amerikai túlprodukció és az orosz dumping okozza, hanem

a Dunaországok közötti teljes egyetértés hiánya.

A növekedő munkanélküliség és a mezőgazda-

ság vigasztalan helyzete, az első riadó a Dunaországok számára, amelyet meg kell hallgatni.

Azelőtt itt állt egy hatalmas ország, Ausztria-Magyarország. Egy jól kikerekített szervezet, amelynek homogén rendszere volt és felbecsülhetetlen hasznot hajtott Európa számára. Egy közös ház volt, ahol az egyik a másikat gyűlölte, de mégis csak közös ház volt. A nemzeti öntudat ellenállhatatlan megerősödése következtében Ausztria-Magyarország eltűnt. De most, 12 évvel a Dunamonarchia összeomlása után, még mindig csak féluton vagyunk és most hozzá kell látnunk, hogy „Dunaállamot” teremtsünk.

Zichy gróf kérdőre vonja a magyar miniszterelnököt a Szent István-napi mozgósítás miatt

Nyílt levél gróf Bethlenhez — „Ő felségét a királyt és az ország megkoronázott királynéját nem lehet úgy kezelni, mint a körözött egyéneket” — A nyílt levél óriási feltűnést keltett a magyar fővárosban — Bethlen István gróf megszakítja nyaralását és érintkezésbe lép Vass helyettes miniszterelnökkel a nyílt levél ügyében

— Gróf Zichy János nyilatkozik az Aradi Közlönynek —

BUDAPEST, augusztus 27. A Szent István napján történt rendőrségi mozgósítás ügyében a legitimisták vezére, gróf Zichy János, ma nyílt levelet intézett Bethlen István gróf miniszterelnökhez. A nyílt levélben felvilágosításokat követel és megtorlást kíván az elhírtelenkedett és értelmetlen hatósági intézkedések miatt. Felteszi a kérdést: kik azok a hatósági tényezők és

kinek a nevében tartották augusztus 19-én és az azt követő napokon permanenciában nemcsak a rendőrséget, hanem a katonaságot is.

Ezen intézkedések nemcsak az ország közvéleménye körében keltettek felháborodást, hanem megdöbbenést és visszatekintést idéztek elő a Magyarországon időző külföldiek körében is. Gróf Zichy így fejezi be a szenzációs nyílt levelet:

— Ezek az intézkedések azonban nemcsak a maguk tényében voltak sérelmesek, hanem abban a módban is, ahogyan kiadták, mert utóvégre

Öfelségét, a királyt és az ország megkoronázott királynéját nem lehet közönséges rendőri szabályok szerint előállítani akarni és ellenük olyan utasításokat kiadni, amelyekkel körözött egyének ellen szokás.

Ez kétségtelen tekintélyrombolás, amely révén ellenkezik a magyar nemzet alkotmányos felfogásával és érzéseivel. De tekintélyrombolás már magában feltételezni azt, hogy katolikus egyházfejedelmek odaadnak magukat egy ország belső ügyeibe való beavatkozásra s ennek a beavatkozásnak operettszerű keresztülvitelével sértenék meg az egyház egy világraszóló ünnepeinek szentségét.

— Hozzáad intézem tehát a kérdésemet, hogy ezek a sérelmes intézkedések a kormány előzetes tudtával és hozzájárulásával történtek-e, jóllehet ezt elhinni nem is akarom, de ha nem így történtek, akkor kérdezni kell.

milyen intézkedésekkel és megtorlásokkal fogsz élni azokkal szemben, akik mindezt cselekedték?

— Várva válaszodat, amelynek — ismerve ebbseli felfogásodat — teljes megnyugvással tekintek elébe, őszinte nagybecsülesem kifejezésével vagyok, Budapest, 1930. augusztus 26. tisztelő barátod: Zichy János.

A nagy szenzációt keltő nyílt levéllel kapcsolatban igen nagy izgalom uralkodik a magyar fővárosban. A lapok tudni vélik, hogy Bethlen gróf két napon belül maga fogja megadni a választ Zichy János gróf nyílt levelére, Zichy gróf egyébként ma nyilatkozott az

Aradi Közlöny munkatársának és a következőket mondotta:

— Nyílt levelem a közvéleményből és a közfelfogásból indult ki, minthogy az ominózus hatósági intézkedésekről szelvényben-hosszban beszéltek. A levél pusztán azért íródott, mert tisztán akarjuk látni, mi az igazság ebben az ügyben.

Nyilatkozott ez ügyben Pesthy Pál volt igazságügyminiszter, az egységspárt elnöke is, aki az ügyet egyáltalában nem tartja kritikának, amelyből konzekvenciákat lehetne levonni és reméli, hogy Bethlen gróf közmegelegedésre intézi majd el az ügyet.

Ma este 9 órakor Bethlen István gróf magyar miniszterelnök telefonon érintkezésbe lépett inkei birtokáról Vass József helyettes miniszterelnökkel. A megbeszélés értelmében még ma este Ripka Ferenc főpolgármester fonyódbélatelepi villájában találkozik a két kormányférfi. Bethlen Inkéről, Vass Pestről utazik Fonyódbélatelepre, hogy megbeszélést folytassanak Zichy János gróf nyílt levele ügyében. Vass valószínűleg még az éjszaka folyamán visszaérkezik, hogy tájékoztassa a közvéleményt a miniszterelnök álláspontjára vonatkozólag.

Nem adóztatják meg a trafikosokat

A trafikosok küldöttsége — de azért adót kell fizetniük magasabb jutalékot kért a pénzügyminisztertől — Hogyan teljesítette a miniszter a kérést? — Nem kell adót fizetni azoknak a trafikosoknak, akik csak monopolcikket árúsítanak — Ilyen trafik nincs Romániában

ARAD, augusztus 27. Néhány héttel ezelőtt a trafikosok egy küldöttsége járt a pénzügyminiszteriumban. A küldöttség arra kérte a minisztert, hogy a monopolcikkek eladása után járó jutalékot emelje fel a kincstár, mert különben képtelenek a trafikosok megélhetésüket biztosítani. A pénzügyminiszter jóindulattal hallgatta meg a trafikosok kívánságát és szokásszerűen mindent megígért. A szándék komoly volt. A pénzügyminiszter elővette a ceruzáját és elkezdett számolni. Kiderült, hogy a trafikosok kérése nem is olyan könnyen teljesíthető, sőt, hogy a monopolcikkek utáni jutalékot felemelni egyáltalán nem lehet. A régi szokáshoz hiven mást talált ki a pénzügyminiszter az existenciájukat féltő trafikosok megnyugtására.

Ma délelőtt körrendelet érkezett a pénzügyminisztertől az aradi pénzügyigazgatóságra, amely rendelkezés, válasz akar lenni a trafikosok kívánságára. A rendelkezés szerint mindazon trafikosok, akik kizárólag mo-

Internatul pt. fete evrei
Izr. Leányinternátus
felvessz a jövő tanévre bennlakó rendszer és magántanulókat. Állandó felügyelet, orrepetálás és elsőrendű orth. közelet. Orvosi, correpetálási és ellátási díjak egy tanévre 23,800 Lej, Mellekdíjak biosenek. — Prospektust kívánatra küld:
Steiner Izr. Leányinternátus Arad.

Kisebbségi nyelven tölthetők ki a népszámlálási lapok

Megjelenik a népszámlálási törvény végrehajtási utasítása.

BUCURESTI, augusztus 27. Holnap megjelenik a népszámlálási törvény végrehajtási utasítása, majd utána királyi dekrétum fog intézkedni afelől, hogy a népszámlálást az ország területén három hónapon belül végrehajtsák. A végrehajtási utasítás egy újítást tartalmaz, amely lényeges könnyítést jelent a kisebbségek számára a multbani népszámlálással szemben. Az új intézkedés ugyanis kimondja, hogy a kisebbségi lakta területeken azok, akik nem bírják az állam nyelvét, anyanyelvükön tölthetik ki a népszámlálási lapokat. A kisebbség nyelvén irt adatokat azután lefordítják és rávezetik egy másik lapra.

Bucurestibe érkeznek a kisanant körrepülői

Bucurestiből jelentik: Holnap Bucurestibe érkeznek a kisanant körrepülői, akik tegnap indultak el Varsóból. A repülők ma Prágába érkeztek meg, onnan továbbmentek a Tátra felé, majd holnap hajnalban startolnak Bucuresti felé, ahova délelben érkeznek meg. Fogadtatásukra megtörténtek az előkészületek.

Megállapították a középiskolai tandíjakat a jövő tanévre

Az aradi középiskolákban 2500 lej évi tandíjat fizetnek

BUCURESTI, augusztus 27. A közoktatásiügyi miniszter ma megállapította az 1930—31-es iskolaévben fizetendő középiskolai tandíjakat. A miniszterium előirányzata szerint a városokat 15 kategóriába osztották. Az első öt kategóriában lévő városban a középiskolai tanulók, akik az állami intézeteket látogatják, évi 2500 lejt fizetnek. A hatodik kategóriától a tizenkettedikig 2000 lejt és 13-tól 15-ig 1500 lejt fizetnek. Az extrabudgetaris iskolákban 8000 lejt, 6000 lejt, illetve 5000 lejt fizetnek évenként. Miután Arad az első osztályba tartozik, az aradi középiskolai tanulók, akik állami iskolákban folytatják tanulmányaikat, 2500 lejt évi tandíjat fizetnek.

monopolcikkek eladásával foglalkoznak, nem adóztathatók meg.

Az első pillanatban igen kecségetőnek mutatkozik ez a miniszteri engedmény. Utóbb azonban kiderült, hogy az egész rendelkezésnek semmiféle gyakorlati jelentősége nincsen.

Az a trafikos ugyanis, aki pipát, vagy a gyufamonopólium megszűnése óta gyufát árul, már nem részesülhet ebben a nagynak látszó kedvezményben. Viszont egész Románia területén nincsen egyetlen olyan trafik sem, amely a monopolcikkeken kívül legalább gyufát ne árulna, tehát Romániában egyetlen trafikos sem akad, akire ezt a kedvezményt alkalmazni lehetne. Az maradna csupán hátra, hogy a trafikosok, amennyiben valóban részesülni akarnak az adókedvezményben, le kell hogy mondjanak minden másfajta cikk árusításáról. Ez a megoldás pedig azért nem lehetséges, miután a trafikosok éppen a mellékcikkek árusításával tudják megélni a maguk számítását.

Felbontották Pick Ernőné végrendeletét

Egymillió kétszáz ezer lej készpénz, a bérház, több értékpapír és a lakásberendezés képezik az örökség tárgyát — Az örökösök megegyeztek a vagyon elosztásában

ARAD, augusztus 27. A tegnapi nap folyamán megjelent az aradi járásbírószágon az egyik aradi közjegyzői iroda megbízottja és letétbe helyezte néhai özvegy Pick Ernőné végrendeletét, amely a tekintélyes örökség felosztásáról gondoskodik. Pick Ernőné örökösai ma délelőtti megjelentek Zih József vezető járásbírónál, aki az örökösök jelenlétében felbontotta a végrendeletet, amelyet annak idején Pick Ernő és felesége közösen készítettek.

A végrendelet bevezetésében a házaspár azon óhajának ad kifejezést, hogy az örökség tárgyát képező vagyon a rokonok között hét egyenlő részben kerüljön felosztásra. Pick Ernő és felesége a végrendeletben azt is meghagyták, hogy a holt vagyontárgyakat értékesítsék és az ily módon aktívává tett hatmillió vagyont egyenlő arányban osszák szét az örökösök között. A Pick-féle örökség három részre oszlik.

Az egyik aradi pénzügyésznél egy millió kétszáz ezer lej értéket képviselő folyószámla van néhai özvegy Pick Ernőné nevében.

A Szabadság-téri emeletes bérház négymillió értékében szerepel a vagyontárgyak között. Az örökség többi részét különféle értékpapírok és a lakásberendezés képezik.

A végrendelet szerint a Szabadság-téri bérházat mielőbb áruba bocsájtani. Amíg azonban az ingatlan eladása megtörténik, dr. Steiner aradi ügyvéd végzi a házgondnoki teendőket. A lakásberendezésre vonatkozólag a végrendelet úgy intézkedik, hogy minden egyes szoba más és más rokon között osztható szét.

Az örökösök majdnem kivétel nélkül tehetősebb emberek, egyetlen rokona van néhai Pick Ernőnének, aki kimondottan szegényes viszonyok között él.

A családi megbeszélések során Pick Ernőné Bécsben élő rokona, aki egy volt törzsorvos özvegye.

lemondott örökséről és azt a szegénysorsu rokonak adományozta.

Az örökösök azt is elhatározták, hogy a Szabadság-téri bérházat áruba bocsájtják három és fél millió lejtért. A bérház hozadéka 400.000 lej, amely az ingatlan eladásáig egyenlő arányban oszlik meg az örökösök között.

A mai járásbírószági aktussal lezárult Pick Ernőné örökösödési ügyének első tárgyalása. A hagyatéki tárgyalást a jövő hónap tizedikére tűzte ki a járásbírószágon.

Feltámadt a regátban a banditavilág

BUCURESTI, augusztus 27. A Bazarjé regáti város közelében levő Ciurgiu község melletti erdőn áthaladó uton Gorci Ionel ezredes kocsijozott. Az erdőből egyszerre csak négy toprongyos alakú bandita állta útját az ezredesnek, akit mindenéből kifosztottak. A támadás után az ezredeset megkötözték és az utszélre dobták. A négy rabló közül csak egyet sikerült elfogni, akit vallomása szerint bolgár származású. A nyomozás folyik.

A másik rablótámadás Barlad mellett, a Plopona és Tutova községek közötti országúton történt. Több vásárra tartó falusi gazdát fegyveres banditák támadták meg és rabolták ki. A rablók egyik ellenszegülő gazdát, Jan Andreit úgy megverték, hogy kórházba kellett szállítani. A csendőrség nyomozza a banditákat.

A harmadik rablótámadás Pipera regáti város közelében, Chica Tei község melletti uton történt. Az este arra haladó kocsisorra az árokból sortüzet bocsátottak és megállásra kényszerítették. Az utasok közül a lövéstől Morariu Miklós és felesége megsebesültek. A rablók két igazságtörőt is megsebesítettek. A nyomozás eddig sikertelen. A megtámadottak szerint a rablók cigányok voltak.

Hétszáz milliós panama felavatják a háború alatt készült alagutat — Munkások ezrei dolgoztak — papíron a CFR. csernovitzi vonalának építésénél

Evente 100 milliót vettek fel a vasúti mérnökök egy olyan vonal és alagút építésére, amelyet a német hadsereg elkészített

BUCURESTI, augusztus 27. A világháború idején a központi hatalmak belátták, hogy sikeres hadműveleteik lefolytatása végett szükség van egy vasútvonal kiépítésére Oradna és Dorna Vatra között. A vasútvonal építését meg is kezdték, de az 1918-ban közbejött összeomlás félbeszakította a munkálatokat. A németek — mert a német hadsereg műszaki osztálya építette a vonalát — a tervezett vasútvonal egyharmadrészét építették meg. A vonalszakasz igen nagy terepnehézségeket küzdött le, de mégis szükség volt arra, hogy egy alagutat is furjanak egy hegy alatt.

Az összeomlás idejében a visszavonuló német csapatok magukkal vitték minden megmozdíthatót, a forradalom zürzavarát kihasználva, segítettek még a környékbeliek is a romboló munkának, de az alépitmény, a földmunkák és ami a legfontosabb, az alagút teljes épségben maradt át a CFR-nek.

A CFR időközben belátta, hogy erre a terve-

zett vasútvonalra nagy szükség van és elhatározta, hogy kiépíti. Hét évi munkatervvel évi száz milliót irányoztak elő a rekonstrukciójára.

A munkálatokat vezető mérnökök elkészítették a terveket, munkáskezek ezrei építették a vasút alépitményét, a legmodernebb turógépek vajták a kemény sziklába az alagutat — de csak papíron.

Ugyanis a tervek, az alépitmények, az alagút már készen volt, megcsinálták a németek.

De a 100 milliókat ezért a munkálatokért beinkasszálták a vezetők, habár nem csináltak egy kapavágást sem.

A CFR vezérigazgatósága annyira nem ismerte a terepet, hogy újonnan készített munkaként vette, amit a németek jó pár esztendővel megépítettek. Jellemzi a vezetők vakmerőségét, hogy mikor alkalmasnak találták az időpontot, két évvel a munkálatok megkezdése után

Olesó papírszalvéta

vendéglősöknek Sándor Ferenc papírüzletében

alagút megnyitási ünnepséget rendeztek, mint-ha most furták és építették volna az alagutat, amely már évekkel azelőtt készen állott.

Hét éven keresztül folyt a komédia. 700 millió lejt vettek fel, valahogy tessék-lássék újra felszerelték a németek által kiépített részt, úgy, hogy most ezen a vonalon funkcionál a vasút, de itt is oly rendetlenül, fej nélkül, hogy nincs benne közönet.

A bucuresti-i román sajtó is élénken foglalkozik az ügyvel, amit a másik közlekedésügyi panama, a Stewart-ügy sem tud elfeledtetni és követelik a vétkesek kiletének a megállapítását és megbüntetését.

Fórum

Aradiól — Temesvárig

csak ötvenkét káem. De, ha autód van, jobb ha azzal csak az állomásig viteted magadat, onnan szépen hazaküldöd a ragyogó limousinet, megváltod a jegyedet Temesvárig, beleülisz egy pazar kényelmetlanséggel berendezett fiülkébe és minden reményed meglehet, hogy meg is fogsz érkezni. Ha aztán dolgoz végeztével újra jthon vagy, kiszámíthatod, hogy mennyibe is került ez a kis utazás. Mert ha autóval mentél át, akkor sohasem fogod kiszámítani tudni, hogy ez az ötvenkét km. pénz-ed és idegeid mekkora hányadá emésztette fel.

Az országot mindkét oldalán kavics és homokhányások arra engednek következtetni, hogy itt meg akarják csinálni az utat. Egyszerre csak elődbukkan egy az uton keresztbe fektetett fa, majd feltünik két hatalmas gőzhenger utcsinálási illuziókat keltő alakja. Mindezekből most már logikusan arra a következtetésre juthatsz, hogy itt már csinálják is az utat. Vagy ötven méteren valóban simán gördülné az autód, ha azt a darabot jobban csinálták volna meg. Ezután megint egy holdvidék vigasztalan képe. Tátongó kráterek.

Három utépitő munkás csoportosulása. Vigyáznak a gőzhengerekre, nehogy valaki zsebrevágja azokat. Szegény Szizifuszok, ti is hiába toljátok a követ a nemtörődömség hegyének. Megkérdezem, mikor fog elkészülni az arad—temesvári országút. Az egyik olyasfélét mormog, hogy mi az a pár évtized a világ folyásának évezreideihez képest. A másik azonban röviden csak ennyit mond:

— Nem kapunk fizetést, tehát nem dolgozunk.

Csunya ember maga utépitő bácsi. Maga csak a saját kicsinyes érdekeivel törődik. Hát a közérdek az kiskutya? Arad és Temesvár két ipari és kereskedelmi gócpont összeköttetése és stb., az magát nem érdekli, csak a saját zsebével törődik? Látja, mások sem törődnek azzal, hogy maga megkapja a pénzét. Miért pont maga? Igaz... Temesvártól Aradig is csak ötvenkét káem. H. Z.

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 8 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papírkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrássy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor lüszterüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Aknek tehát az Accey-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéselt gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk más-napi számában feltétlenül meg fog jelenni.

Ha BÉCSBE utazik

okvetlen keresse fel a legnagyobb divatházat

LEOPOLD ASCHER & BRUDER

WIEN, VII. MARIAHILFERSTRASSE 50.

ahol legjobban szerezheti be az őszi és téli újdonságokat.

Kabátokban, ruhákban és costümökben speciális finom ízlés.

Aradi Szinpártoló Egyesület ötvennégy év előtt

Minden törekvés hiábavaló volt, anyagi sikert nem tudott felmutatni

ARAD, augusztus 27. Most, hogy a színház felkarolására megalakult az „Aradi Szinpártoló Egyesület”, nem lesz érdektelen, ha megismerettem a város színházpártoló közönségét, egy már 54 év előtt alakult „Színügygyámoló Egylet” megalakulásáról és működéséről.

Az 1876—77. téli idény a pályázó színgazdátok közül Sztupa Andor színtársulatának lett megszavazva, ki oly gyenge drámai és operette tagokkal kezdte meg működését, hogy a közönségben általánossá lett az óhaj, miszerint a színház a nyereszkeskedő igazgatók kezeiből kivéssék és egy, a színművészetért felkészült, annak felvirágzását szíven hordó egyletnek adassék át.

Megindult ennél fogva a mozgalom 1876. év végén városunkban egy „Színügygyámoló Egylet” alapítására avégből, hogy a színház a nyereszkeskedő és boldogulni nem tudó színgazdátok kezeiből kivéssék és a színházat a színművészet felvirágzására irányított nemes törekvéseiben előmozdítsa, másrésztől a közönség igényeit kielégítse.

Az egylet, hogy megalakulhasson, 400 darab 50 forintos részvényt bocsájtott ki, melyből azonban csak 300 lett aláírva, de dacára ennek, az egylet magát megalakulni kijelentette és működését megkezdte. Az egylet tisztviselői a művezetőt és titkárt kivéve, fizetésben nem részesültek. Az igazgatást egy több tagból álló bizottság vezette, melynek élén Lukácsy Miklós állott. Volt ezenkívül pénzügyi és gazdasági bizottság, melyek közül az első a pénzügyi intézkedéseket, a második a beszerzéseket eszközölte. Az egylet által szervezett társulat 1877. október 5-én kezdte meg működését, azonban boldogulni sehogysem tudott, Lukácsy az igazgatástól 1878. év január havában visszalépvén, az egylet szellemi és anyagi vezetése Institoris Kálmán, Kriszpin József és Pálly Józsefből álló hármasság igazgatóságára bízott, kik egész lélekkel neki fogtak, hogy az egyletet, melyet akkor már 4000 forint deficit terhelt, a megélhetés révébe vezethessék.

Az egylet közgyűlése a színházlátogatás serkentésére elhatározta, hogy a részvényjegyek összes szelvényei, melyek eredetileg tíz év alatt lettek volna beváltandók, akár bérlet, akár a beléptijegy váltásánál akként fogadtassanak el, hogy a bérlet, vagy napi jegy árát felében készpénzzel, felében szelvényekkel lehessen fizetni.

E szerencsétlen határozattal az egyleti tagok a színművészetnek tulajdonképpen áldozatot nem hoztak, hanem az egyleti kiadások fedezésére csak kamat nélküli kölcsönt nyújtottak, melyet kényük-kedvük szerint akkor fizettettek maguknak a színházba járással, amikor akartak. Ezzel a fináncoperációval a deficit évről-évre nagyobb lett.

Az 1879—80. színiidény alatt Pálly József az igazgatóságból kilépett, helyébe Harkányi József lett beválasztva. Ez az igazgatóság visszafizettetett az egylet alaptőkéjéből a részvényeseknek 13.500 forintot és hogy az egylet ezen bevételnek megfelelő kiadást fedezhesse, ugyancsak 13.500 forint kölcsönt vett fel, mely az 1879—80. színiidény végével az egyletet mint adósság terhelt.

Ez a hármasság belátván azt, hogy minden nemes törekvés és buzgalom mellett anyagi sikert felmutatni nem képes, 1880. év virágvasárnapján az igazgatóságtól visszalépett és a színházat egy felelős művezető igazgatónak adta át.

Az egylet három évi működése, habár anyagi eredményt nem is mutatott fel másban, mint a ruhatár és könyvtár szaporításában, de szellemi és erkölcsi befolyásával igen sokat lendített a magyar színművészet emelésére.

Bettelheim Imre.

A bucuresti—temesvári Simplon elhárított katasztrófája

Robbanás következtében ezer kilogrammos kötőmb megrongálta a sineket — A vonat az utolsó pillanatban sikerült megállítani

TRIMISOARA, augusztus 27. A bucuresti—timisoarai Simplon, amely menetrend szerint fél 1 órakor érkezik meg Temesvárra, tegnap délután egyórás késéssel futott be. A késés oka az volt, hogy Orsován túl, amikor az expresz a jablanitai alagúthoz ért, Strick József temesvári mozdonyvezető észrevette, hogy a vasuti ór és egy munkás kétségbeesetten megállásra intenek. A teljes sebességgel haladó vonat sikerült megállítani és

akkor kiderült, hogy súlyos katasztrófát hárítottak el.

Közvetlenül a vasuti pályatest mellett ugyanis egy kőbánya van, ahol tilalom ellenére a vonat érkezésekor robbantást végeztek és egy ezer kilogrammos kötőmb a sinekre gurult, a melyeket teljesen megrongált. Ha az expreszt nem lehetett volna idejében megállítani, kiszámíthatatlan katasztrófa következett volna be.

Tulnagy összeget költenek a községek a propagandairodalom támogatására

Dr. Maiorescu József kormányzósági vezértitkár érdekes rendelete

ARAD, augusztus 27. Alig mulik el hét, sokszor nap, hogy meg ne jelenne a hatóságoknál valamelyik miniszterium ajánlólevelével egy-egy bucuresti-i ur, ujabban hölgyek és az általa propagált mű 1—10—100 példányát a város, a község nyakába ne sózná. Annyira elszaporodtak ezek a miniszteriileg patentírozott ágensek, hogy a községeknek, városoknak a legtöbbször a komoly, értékes, irodalmi, vagy tudományos munkákat kell visszautasítania, mert ezek a propaganda sáskák előre fellegelnek minden összeget.

Dr. Maiorescu József vezértitkár heteken keresztül ellenőrző körúton volt a direktorátus körzetéhez tartozó községekben, maga is megállapította e visszasságokat és dicséretes gyorsasággal körrendeletet intézett a prefek-

tusokhoz, hogy figyelmeztessék a községi hatóságokat, szüntessék meg ezt a pénzpocsékolást. Hívják fel a községeket, hogy a jövőben csakis a legszükségesebb és a helyi érdekeknek megfelelő újságok, lapok, folyóiratok előfizetését eszközöljék csak és utasítsanak vissza minden ettől távolálló nyomtatványt.

Felhívja még a vezértitkár a prefektus figyelmét, hogy amennyiben egyes községek nem respektálnák ezt a rendelkezést, úgy a község költségvetéséből töröljék az e célra felvett összegeket.

Mindenképpen helyeselni tudjuk csak a vezértitkár intézkedését, mert igazán a legjobb ideje volt, hogy végre illetékes helyen intézkedjen a fenti anomáliák megszüntetésére.

Magyargyalázás a pozsonyi mintavásár

A magyar—csehszlovák kereskedelmi kamara elnökének feltűnést keltő beszéde — A pozsonyi magyar konzul nem jelent meg a vásár megnyitásánál

PRÁGA, augusztus 27. Az ellenzéki magyar sajtó felháborodottan tárgyalja Stodola Kornél szenátor, a magyar—csehszlovák kereskedelmi kamara elnökének a pozsonyi mintavásár megnyitása alkalmával elmondott beszédét. Stodola úgy nyilatkozott, hogy: Magyarország egy szemétdomb volt s ezen épült fel a szabadság temploma, a csehszlovák közvérség.

A Prágai Magyar Hírlap megállapítja, hogy az ilyen esetek igen sokat ártnak a

csehszlovák—magyar kapcsolatoknak és az idegenforgalomnak. A pozsonyi mintavásár nem volt egyéb — írják a pesti lapok — mint egy egyszerű Potemkin-falu s ezért a pozsonyi magyar konzul nem jelent meg a vásár megnyitásánál, mert előre tudta, hogy ott hivatalos helyről csak magyargyalázások hangzanak el.

Mindenféle csomagoló—papírok gyári áron Kerpel, nagy papírlakotában.

Borzalmas öngyilkosságot követett el egy frankfurti uriasszony

FRANKFURT, augusztus 27. Megdöbbenő öngyilkosság történt ma délután a Frankfurt—Erfurt légi vonalon. Az egyik repülőgépben utazott Amlingerné, Frankfurti uriasszony. Az uriasszony utközben

öngyilkossági szándékból, ezer méter magasságban kiugrott a gépből és szörnyethalt.

Az öngyilkosságot csak a Frankfurtba való megérkezés után konstatálták. Nyomban megállapítást nyert, hogy szó sem lehet véletlen szerencsétlenségről, miután a gép ajtaja zárva volt, úgy, hogy Amlingerné csak az ablakon ugorhatott ki. Az öngyilkossági feltevést később megerősítette az uriasszonynak a repülőgépben hagyott utlevele, amelyre ceruzával néhány sort írt és azt kérte,

értesítsék haláláról Frankfurtban lakó családját.

Amlingerné holttestét megtalálták Vilber közelében, szinte a felismerhetetlenségig összezúzódva.

Az esti jelentés szerint megállapítást nyert, hogy Amlingerné férje néhány nappal ezelőtt szerencsétlenség áldozata lett és meghalt. Valószínűleg ez volt oka az asszony öngyilkosságának. — Amikor kiugrott a repülőgépből, husz lépésnyire

Ezer méter magasságból leugrott egy repülőgépről

zuhant le egy mezőn dolgozó munkástól, aki ijedten kiáltott segítségért. Érdekes, hogy az öngyilkoson kívül még három utas ült a gépen, akik nem vették észre, hogy az uriasszony kiugrott az ablakon.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL: TUNDOKLÓ PÁRIS, nagyrésztben színes felvételekkel készült hangos filmrevü, a Casino de Paris teljes revütársulatának legszebb attrakcióival, csodás táncokkal és dalbetétekkel. A főszerepekben Diana Hart és Forester. Előadások kezdete 7 és egy negyed 10 órakor. Kezddéskor az ajtók bezáratnak.

SELECT: 7 órakor. MODERN: (Marosparti nyári-mozgó) fél 10 órakor: SZERELMI LAZ. Érdekes filmjáték, Hans Junkermann és Vivian Gibson-nal a főszerepekben.

ELITE: 7 és egy negyed 10 órakor. Új műsor: DIVATKIRÁLYOK, vigjáték, a közkedvelt Pat és Patachon-nal.

GRADISTE: 7 és 9 órakor. Új műsor. RICHELIEU BIBOROS, történelmi dráma, főszerepekben: Alma Rubens és Robert B. Mantel.

H I R E K

Ezüst haj

Ezüst haj lesz a divat, hölgyem, a párisi és londoni divatprognózis szerint nemsokára már mindnyájan azzal a hajszínnel fogunk ékeskedni, amelyet eddig egy hosszú élet anynyit szenvedésével kellett kiérdemelnünk a nőknek. Hogy változnak az idők! Valaha az volt a divat, hogy amikor a szép nő az első ezüst szálát fedezte fel hajában, egyrészt méla sóhajjal gondolt a közeledő öregségre, másrészt, nemkevesebé méla sóhajjal, az immár elkerülhetetlenül vált hajfestés költségeire. Altalában mindenre, csak arra nem, hogy ami az idők kezdete óta a rokokóig és a rokokó letűnéséig egészen máig a nők réme volt: a fehéredő haj, az divattá is válhatik... És mégis, voltak, vannak nők, akik régen is, ma is, úgy viselik az ezüst haját, mint katoná az ezüst érmét, mint Legfelsőbb Helyről adományozott kitüntetést egy szenvedésekben, küzdelmekben és nehéz-nézhez gondokban eltöltött élet alkonyán. De ime, — a divathölgy, akinek egyéb szenvedése nincs az életben, csak az, hogy legjobb barátnőjének sikerült egy felkilyót letagynia, míg neki a leggyötrelmesebb önkínzás drán sem sikerült negyedkilondul többet leadnia; a kinek egyéb küzdelme sincs, mint még egy új ruhát vagy bundát kiverekednie; akinek egyéb gondja sohasem sem volt az életben, mint önmaga, a divathölgy, a luxushölgy, most még ezt a szerény ezüstérmét is leirigylti a szent asszonyokról, az anyákról és hitvesekről, hogy divattá és fényűzéssé alacsonyítsa azt, amire eddig tisztelettel nézett fel a férj. Az ősz haj, az ezüst fő eddig kitüntető megkülönböztetés volt, magas kor és mély szenvedések glóriája, most azonban — úgy látszik — ezt is megfosztja romantikájától, költészetétől, sőt szentségétől ez a szentségtromboló mai kor, hogy az édesanydnak ezüst dícsínyében ne lásson mást, mint „pikáns ellentétet” a fiatal arc ruzszsával irissüett hamva mellett... (—)

— **Időprognózis.** Az időjárásban változás nem várható. A nyugati részek melegebbek lesznek a keletiekénél.

— **A koronázást tavaszra halasztották.** Bucarestből jelentik: Az Adeverul pozitív helyről származó értesülés alapján közli, hogy a koronázást visszavonhatatlanul tavaszra halasztották. Minden ezzel ellenkező hír téves.

— **Averescu a diktatura ellen.** Bucarestből jelentik: Averescu marsall az Indreptarea tegnapi számában hosszabb cikket írt a diktaturáról és a beteg parlamentáriszmusról. A marsall arra a végző következtetésre jut, hogy amennyire káros az egyéni, parlamenten kívüli diktatura, ép úgy elvetendő a pártidiktatura is.

— **Bocu Sever kormányzó szeptember 6-án visszatér.** Temesvárról jelentik: Bocu Sever tartományi kormányzó, aki a franciaországi Vichyben nyaral, ma értesítette a kormányzóságot, hogy szeptember 6-án érkezik vissza.

— **Az aradi tisztviselők büslegesküje.** Holnap tesznek büslegesküit az aradi városháza tisztviselői. Az esküit dr. Velcsov Géza és dr. Raicu Auréli alpolgármesterek kezébe teszik le.

— **Készül a kisebbségi törvénytervezet.** Bucarestből jelentik: Pop Chita kisebbségi államtitkár három napi szabadságra utazott. Hír szerint az államtitkár ezen idő alatt fekteti le írásban az új kisebbségi törvény alapelveit.

— **Megegyezés Magyarország és Jugoszlávia között.** Budapestről jelentik: Már hosszabb ideje folytak tárgyalások a magyar és jugoszláv kormány között a trianoni békeszerződés következtében Jugoszláviához csatolt vármegyék, városok és községek vagyoni jogi kérdéseinek rendezése szempontjából. A tárgyalásokat magyar részről Blaha Sándor belügyi államtitkár vezette és ezeknek során minden kérdésben megegyezés is jött létre, úgy, hogy a megállapodást alá is írták. A magyar kormány nevében a megállapodás aláírója levag Altó Waldemar belgrádi magyar követ volt.

Két repülőkatasztrófa — kilenc halott

Francia katonai repülőgép szerencsétlensége

PÁRIS, augusztus 27. A Páris mellett légi manővereket súlyos szerencsétlenség miatt lefújták. Egy nehéz bombavető repülőgép 300 méter magasságból lezuhant. A repülőgépen két pilóta és négy megfigyelőtiszt ült. A lezuhant repülőgép több ház tetejét surolta. Azokban kárt azonban nem tett. Mindazok, akik a repülőgépen voltak, meghaltak. Összeroncsolt haltesteket húzták ki a repülőgép alól.

Dijonból jelentik: Ma lezuhant a 22-ik repülőezred második repülőgépe is. A gép öt utassal tegnap éjfélkor indult el. A longevich-i repülőter közelében 800 méter magasságban a pilóta elvesztette uralmát a gép felett, amely pillanatok alatt lezuhant. Zuhanás közben két utasnak sikerült ejtőernyőt ragadnia és leereszkedni. Ez a két utas meg is menekült, míg a másik három utas, valamint a pilóta szémé égték.

Megalakult a Dolgozó Nők Világszövetsége

Háromszáz delegátus a genfi alakuló konferencián

GENF, augusztus 27. Ma megalakult Genfben a Dolgozó Nők Világszövetsége. A szövetség célja az, hogy a világ minden dolgozó asszonyát egybetömörítse, megismertesse egymással és egyöntetűen védje meg érdekeit. Az alakuló konferencián 18 nemzet asszonyai nevében, 300 delegátus vett részt, akik egy-

hangulag kimondották a szövetség megalakítását. Megállapodás történt az alakuló ülésen, hogy a központ Amerikában lesz, de ezenkívül európai irodákat is felállítanak, amelyeknek főcélja a kölcsönös vendéglátás, valamint a női kamara létesítése lesz. Tervbe vették a nemzetközi könyvnapok rendezését is.

— **Marsieu prefektus és Lutal polgármester Aradon.** Ma értesítés érkezett Aradra, amely szerint Marsieu Justin dr. megyei prefektus és Lutal Cornél dr. polgármester pénteken érkeznek haza Boksánbányáról, ahol szabadságukat töltötték. Értesítésünk szerint a prefektus és a polgármester csak egy napot töltenek itthon, majd Szovátra utaznaak, ahol négy vagy öt napig tartózkodnak.

— **Pacha Agoston püspök Gurahoncon.** Vasárnap délelőtt fél 10 órakor lesz Gurahoncon az ulonnan felépített katolikus templom szentelése, amelyre szombaton délután érkezik Pacha Agoston dr. megyés püspök is. — A szentelés után bankett, majd a Boros Béni-parkban nagyszabásúnak ígérkező ünnepély lesz.

— **Dr. Lázár Agoston Pécskán.** Lázár Agoston dr., a megyei állandó választmány elnöke holnap Pécskára utazik, ahol az eddigi kisajátítási munkálatokat és a birtokhelyezéseket vizsgálja felül. Mint ismeretes, nemrég határozták el az illetékes hatóságok, hogy revízió alá veszik az agrárreform során történt munkálatokat. A revíziót most fogják lefolytatni az egyes aradmegyei járásokban.

— **Gyilkos hőség Spanyolországban.** Madridból jelentik: Az egész országban gyilkos hőség tombol, amely ma elérte az 50 fok Celsiusot.

— **Szeptember hetedikén ülést tart Arad tanácsa.** A város vezetősége körében tanácskozások folynak a legközelebbi tanácsülés összehívása ügyében. Előreláthatólag szeptember 7-ikére hívják össze az ülést, amelynek tárgysorozatán fontos városi ügyek szerepelnek.

— **Constantából eredő lázító röpiratok Ankarában.** Sztambulból jelentik: Az ankarai rendőrség ma számos lázító tartalmú röpiratot foglalt le. A nyomozás folyamán megállapítást nyert, hogy a röpiratok Romániából származnak. — Az eddigi adatok szerint Constantából indították utnak Törökország felé a röpiratokat.

— **Mi történt a hitoktatók életményével?** Prágából jelentik: Az Erdős Kárpát hitoktatói panasszal fordultak a közoktatásügyi minisztériumhoz, amely szerint február óta nem kapták illetményeiket, holott azokat a minisztérium kiutalta. Kiderült, hogy az ungvári kormányzóságon felvették az illetményeket, de azt más célra fordították.

— **Robbanás egy pirotechnikai gyárban.** Rómából jelentik: A Perlizzi pirotechnikai gyárban ma robbanás volt, amelynek következtében három ember meghalt, három pedig életveszélyes sérüléseket szenvedett.

— **Ismét pokogép robbant Kalkuttában.** Kalkuttából jelentik: Ma délelőtt robbant fel a harmadik pokogép a közmunkatanács palotájában. Mire a füst eloszlott, az államhivatal falai vérről voltak befeccskendezve. A mérénylet következtében egy rendőr és három kuli megsebesültek. Egy kuli karját a robbanás tőből kiszakította, úgy, hogy most hal-doklik.

Fegyveres rablók támadása egy móriföldi bank ellen

Ki akarták rabolni a páncélszekrényt — A pénztáros lelötte az egyik rablót, akit súlyos állapotban szállítottak be az aradi köz-kórházba

ARAD, augusztus 27. Tegnapi virradó éjszaka több felfegyverzett ember behatolt a Banca Svabeasca (Temesvári Sváb Bank) móriföldi fiókintézetébe és a bankot kiakarták rabolni. Már a Wertheim-szekrényt furták, amikor a zajra felébredt a banknak a házban lakó pénztárosa, magához vette töltött vadászfegyverét és fellármázva a házbelieket, rajtuküött a rablókon. A rablók menekültek és egyikük a pénztárosra lött, aki ugyancsak viszonozta a lövést. Mintegy 100 méternyire a bank helyiségétől súlyosan vérezve, eszméletlen állapotban megtalálták Boc-Bajka cigányt, aki egyike volt a rablóknak. A sörétek kiütötték az egyik szemét, amely teljesen kifolyt és arcán, valamint mellén is súlyosan megsebesítették. Ma reggel szállították az aradi köz-kórházba, de állapota olyan súlyos, hogy délig nem lehetett kihallgatni.

— **Egy ismert uszóbajnoknő bravúrja.** Konstantinápolyból jelentik: Mercedes Galace, az ismert angol uszóbajnoknő, aki most itt nászúton van, másodszer is átuszta a Dardanellákat.

— **Az Aradi Közlöny strandszépségversenyéről készült felvételek a Fessler-fotóműterem és a Bloch H. cég kirakatában.** Az Aradi Közlöny strandszépségversenyéről készült fényképek technikai okokból csak holnap, csütörtökön reggelre készülhetnek el és így a pompásan sikerült felvételek csütörtök reggel kerülnek kiállításra. Fessler Róbert fotóművész valóban remekelt nemcsak a strandkirálynőről és udvarhölgyeiről készített színes fotográfiákkal, hanem azokkal a riportképekkel is, amelyek a verseny helyszínén készültek. A győztes szépségek színes képei holnaptól fogva a Fessler-műterem főtéri kirakatában (Szabó Albert-ház), a riportfelvételek pedig a Bloch H. fotócég főtéri kirakatában láthatók.

— **Az olasz körrepülés befejeződött.** Riminiből jelentik: Ma lezajlott az olasz körrepülés utolsó menete. A repülők Riminiből Triszten keresztül Velencébe repültek. Első az olasz Fachi-Breda lett, aki 5 óra 45 perckor indult el Riminiből és 11 óra 28 perc 23 másodperckor érkezett meg Velencébe, tehát óránként átlag 154.844 kilométeres sebességgel haladt. Második az angol Miss Spooner, harmadik az olasz Donati lett.

— **A Szinpártoló Egyesület választmányi ülése.** Az aradi Szinpártoló Egyesület pénteken este 9 órakor választmányi ülést tart a Városi kávéház emeleti helyiségében, a volt Lloyd klubban. A választmányi ülés a színházi helyárok leszállítása és a jegyek kihelyezését fogja tárgyalni.

— A pénzügyminisztérium elé kell terjeszteni az aradi maximális árakat. A kormányzóságtól ma rendelet érkezett az aradi városházára. A rendeletben a kormányzóság felszólítja a várost, hogy a maximális árakról szóló kimutatást havonta terjessze Bucarestbe, a pénzügyminisztérium mellett működő árlejtési bizottságnak, amelynek állandóan informálva kell lennie az ország területén érvényes árakról.

— A katonaság a kistermelőktől vásárol szénát és szalmát. Ma átirat érkezett a megyeházára az aradi első lovashadosztálytól. Az átiratban a hadügyminisztérium rendelete alapján, az állatok részére szükséges szénát és szalmát a jövőben a kistermelőktől kell vásárolni, hogy ezáltal a termelők helyzetén segítsenek. Ezzel kapcsolatosan a parancsnokság kéri a megyét, terjesszen részletes kimutatást arról, hogy a megye egyes községeiben mennyi szénát és szalmát áll rendelkezésre és milyen áron kapható, hogy a bevásárlások ügyében intézkedés történhessen.

— Súlyos szerencsétlenség a bucaresti-i szállodatijznél. Bucarestből jelentik: A Boulevard Palace szállodai tűz oltásánál Peceleanu kapitány, akire egy gerenda zuhant, súlyosan megsebesült. A tűz egy szolga vigyázatlansága következtében keletkezett, aki égő gyufát dobott el a padlason. Leégett a tetőzet, a manzárd és a harmadik emelet. A kár meghaladja a hárommillió lejt.

— Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral 1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. A balorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József viz az ideális használat minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Megnyugtató hírek a francia hadgyakorlatokról. Párisból jelentik: Az utóbbi időben az a hír terjedt el, mintha a francia—alpesi északi hadgyakorlat alkalmával nagyobb csapatokat vonnak össze a határon. A Matin hivatalos, helvről szerzett értesülésére való hivatkozással kijelenti, hogy sző 50.000 ember összávonásáról, mindössze 15.000 katonával bonyolítják le a nagyszabású beharangozott manővert, amelyen még a hadügyminiszter sem vesz részt. Ez mintegy bizonyítéka — írja a lap — hogy a hadgyakorlat egyáltalában nem képvisel fontosabb jellegét.

— Nagy tűz Nyirbátorban. Nyirbátorból jelentik: Molnár nevű ottani malomtulajdonos udvarában tűz ütött ki. A tűz a lakóházra áttért, a melytől aztán kigyulladt a szin. két kazal és két gazdasági épület. Mindegyik porrá égett.

— Fiatal vingar legény rejtélyes halála. Rejtélyes ügyben kezdte meg a vizsgálatot a temesvári ügyészség. Vinga községben meghalt a fiatal, tizenkilenc éves Ciocan János. A fiatal legény halálát az orvosi jelentés szerint tetanus okozta. A község lakosai azonban mást mondanak. A fiatal ember halála után ugyanis az a hír terjedt el a faluban, hogy a legény halála előtt napon edesanyja borzalmasan elverte és halálát az itélés okozta. A község lakosai között lábrakapott híresztelésekről tudomást szerzett a vingar csendőrség is e jelentést tett a temesvári ügyészségnek. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását, melyre Popescu Marin ügyész kíséretében Vascan Demeter dr. törvényszéki orvos utazott Vingára.

— Erdélyi Béla illetlenül viselkedett. Budapestről jelentik: A törvényszék ma tárgyalta Erdélyi Béla egyik rágalmozási ügyét Gábor Ferenc őrnagy ellen. A tárgyaláson Erdélyi Béla folyton közbeszólt és illetlenül viselkedett és ezért az elnök egy napi sötét zárka büntetéssel sújtotta. Később azonban bocsánatot kért, mire a büntetést az elnök elengedte. Az ügyben későbbre várható ítélet.

— Ellopák egy kétmillió lejes bélyeggyűjteményt. Ploestiből jelentik: Magyaránny lopás történt az elmúlt héten Ploestben. Ismeretlen tettesek betörték Georgescu főhadnagy lakásába, ahonnan egy kétmillió lej értékű bélyeggyűjteményt vittek el. A nyomozás megindult a betörők kézrekerítésére.

A csehek kémet sejtene a Graf Zeppelinben

Támadják a léghajót a cseh lapok, mert állítólag szemügyre vette a Skoda-műveket

PRÁGA, augusztus 27. A cseh lapok élesen támadják a Graf Zeppelint, amely legutóbbi repülése alkalmával elrepült a Skoda-művek felett és azt szemügyre vette. Egyes lapok állítása szerint a Skoda-művek a léghajó közeledése alkalmával sűrű füstfellegeket bocsátottak ki, hogy lehetetlenné tegyék a

fényképek készítését. A lapok támadásaival kapcsolatosan ma nyilatkozik dr. Roupika a cseh aviatika vezérigazgatója és kijelentette, hogy a Zeppelin-művek előre bejelentették Csehország átrepülését és miután Csehszlovákiában nincs tilalmi zóna, arra repülhetett a léghajó, amerre akart.

Aradmegyei cigányok kiraboltak egy görögkeleti templomot

Körözölevél az aradi csendőrpáncsnoksághoz

ARAD, augusztus 27. Érdekes körözölevél érkezett ma az aradi csendőrpáncsnoksághoz a severinmegyei csendőrpáncsnokságtól. A severini csendőrség közölte, hogy Valea Bouului községben a napokban éjszaka betörtök a görög keleti templomba, ahol kirabolták a perselyt és elvitték az összes egyházi ruhákat és kegyzsereket. A nyomozás megállapította, hogy a betörést aradmegyei cigányok követték el. Kiderült, hogy három vándorcigány-család az aradi járásból Karánsebes felé vándorolt és utijában huszonnégy órát Valea

Feltörték a perselyt és elvitték az összes kegyzsereket

Bouului községben tartózkodott. A körözölevél személyleírását is közöl, valamint ismertető jeltel megállapítja, hogy a cigányok magyar akcentussal beszélnek románul. A jelek szerint a rablás elkövetése után Aradmegyébe jöttek vissza. Kéri kinyomozásukat és letartóztatásukat. A körözölevél nyomán az aradi csendőrpáncsnokság még a mai délelőtt folyamán telefonon értesítette az összes aradmegyei őrsőket, úgy, hogy most megkezdte keresik a templomrabló cigányokat.

— Rádióleadó-ünnepély Grönau tisztelezőre. New-Yorkból jelentik: Az egyik amerikai rádiótársaság nagy leadó-ünnepélyt rendezett abból az alkalomból, hogy Grönau repülő megérkezett New-Yorkba. Grönau Németországba közvetített beszédében kijelentette, hogy Amerikából visszatérve, nem az északi irányt választja. A megérkezésnél Castle helyettes államtitkár az amerikai kormány nevében üdvözölte Grönau oceanrepülő. A fogadtatási ünnepség holnap a new-yorki városházán zajlik le.

— A munkásság csendben vonul fel szeptember elsején Budapest uccáin. Budapestről jelentik: A szakszervezeti tanácsok ma 1500 bizalmi férfi részvételével ülést tartottak, amelyen a szeptember 1-re tervezett munkanélküli tüntetés programját beszélték meg. Peyer Károly képviselő beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy a munkásság elhatározta, miszerint kimegy az uccára, hogy életjelt adjon magáról és felhívja a kormány figyelmét arra, hogy a dolgok nem mehetnek így tovább. Az ülésen elhatározták, hogy szeptember 1-én a munkásság csendben felvonul Budapest uccáin.

— Napszurást kapott egy temesvári orvos. Temesvárról jelentik: Dr. Schossberger Sándor ismert temesvári gyermekorvos, a gyermekkórház igazgatója komolyan megbetegedett. Néhány nappal ezelőtt napszurást kapott, de nem törődött a betegséggel, hanem tovább végezte hivatását. — Tegnap azután komplikációk állottak be, magas láza keletkezett, a szívműködésben zavarok léptek fel és általában szervezete erősen legyöngült, olyannyira, hogy budapesti, illetve siófoki utazását el is kellett halasztani és jelenleg Temesváron ápolják. Dr. Schossberger betegsége városzerte mély sajnálkozást keltett.

— Vizbe fulladt Marosillyén egy borbélysegéd. Peonar Demeter magyarádi illetőségű borbélysegéd, aki hosszabb ideje volt alkalmazva Marosillyén, vasárnap délután egyedül fürödni ment. A borbélysegéd hétfőn délelőtt nem jelent meg munkaadójánál, aki még a délelőtt folyamán jelentést tett a csendőrségnek, hogy segédje eltűnt és véleménye szerint a Marosba fulladt. A csendőrség azonnal kutatni kezdett a községben a borbélysegéd után. A déli órákban a ruháját is megtalálták a marosparton fűzesben. Ekkor már bebizonyosodott, hogy Peonar befulladt a Marosba, mert ott, ahol a ruháját találták, a víz mélysége meghaladja az öt métert is és a segéd nem tudott uszni. A késő délutáni órákban a Maros kivetette Peonar hulláját ugyanazon a helyen, ahol a vízbe fulladt.

— H. Sziklay Gizi táncosnő Str. Cercetasilor 7. (Szt. Pál-uccai) tánciskoláját augusztus 31-én haladók, szeptember hó 1-én kezdők részére megkezd.

— Amerikai házasság, juxtombola és szerencseshalászat tartják majd a Szeretetház és Tanoncotthon szeptember 7-iki kertli mulatságának délutánját. A délutáni baby-szépségverseny és az estélyi táncverseny díjai Fischer Mór üveg- és porcellánkereskedő kirakatában lesznek kiállítva. A Szeretetház kertli mulatságának rendező-bizottsága holnap, csütörtökön este 9 órakor érkekezletet tart a zsidó iskolában, melyre az összes hölgyek és urak feltétlen megjelenését kéri az elnökség.

— A nyári szezon utolsó, nagyszabású mulatsága az aradi nyomdászok augusztus 31-iki kertli ünnepélye lesz. A jótékony célt szolgáló mulatság programja mindenkit kielégít. A női szépségverseny, a Gutenberg Dalkör és a vaggongyári zenekar közreműködése biztosítja a kertli ünnepély sikerének. Az ujaradi Kornett-vendéglő összes helyiségeiben lefolyó ünnepséget este tánc fejezi be.

— Mit ért a népszáj az aspirin alatt? Többnyire minden fejfájás elleni szert, akár por, akár tablettaalakban. E vélemény azonban téves, mert a valódi aspirin-tabletta csak a Bayer kereszttel védjeggyel eredeti készítmény, mely nemcsak fej- és fogfájásnál, hanem minden hűlési megbetegedésnél világhírnévre tett szert. Az aspirin-tabletták, éppen úgy, mint a gyakran ártalmas utanzatai, a világ minden részében kaphatók. Ezért ügyeljen arra, hogy csak Bayer kereszttel ellátott aspirint használjon. De a vásárlásnál nézze meg a Bayer kereszttel és a zöld-(fehér)-piros átkötőszalagot, amely a valódi aspirin-tabletta minden esomagolásán rajta van.

Kiraboltak egy prágai postahivatalt

PRÁGA, augusztus 27. Ma délután vakmerő rablást történt a Revoluckia-uccai postahivataltól. A délutáni órákban az egyik tisztviselő egy 79.500 cseh koronás betétet vett át, amelyet a vasrács közelében levő fiókban helyezett el. Később a tisztviselő egy percre eltávozott asztalától és ezt az időt használta fel az ismeretlen tettes, hogy elrabolja a pénzt. A nyomozás megindult a tolvaj kézrekerítésére.

VARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ
ELŐFIZETŐINKNEK,
valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhova utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos eladásáról gondoskodik

LEGUJABB.

Boris király elutazott Szófiából

Utazásának célja ismeretlen

SZÓFIA, augusztus 27. Boris király ma délután csekélyszámu kísérettel elhagyta kastélyát és autón Románián keresztül elutazott az országból. Utazásának célja ismeretlen.

Tűrhetetlen hőhullám Angliában és Franciaországban

A nagy hőségnek számos áldozata van — Párisban negyvennégyen haltak meg napszúrásban

LONDON, augusztus 27. Az angliai hőhullám egyre tűrhetlenebbé válik. Londonban ma 92 fok Fahrenheit hőséget mértek. A nagy melegnek több áldozata van, számosan napszúrást kaptak, többek között a gárdaezred egyik katonája is.

PÁRIS, augusztus 27. Az országban nagy hőség uralkodik. Ma délelőtt a napon 50 fok Celsiusot mértek. Eddig negyvennégyen haltak meg napszúrás következtében.

BÉCS, augusztus 27. A nagy hőség érde-

kes természeti tüneményt produkált ma Bécsben. Seineret Vilibald főkönyvelő házában kertjében az egyik orgonafa újból kivirágzott. A fa eddig hófehér virágokat termelt, most a második hajtásnál égővörös virágok nyíltak a fán.

RÓMA, augusztus 27. Egész Olaszországban kibírhatatlan hőség uralkodik. Kedden Bresciában 33 fok Celsius, Toscanában pedig 36 fok Celsius volt, számos hógutaütés történt, melyek közül kettő halálosan végződött.

SPORT KÖZLÖNY

Ma délután a külföldiek is startoltak az AKE tenniszversenyén

ARAD, augusztus 27. A nagyváradi nemzetközi tenniszverseny váratlanul hosszúra nyúlt és azt csak ma délután fejezték be. A versenyzők a befejezés után nyomban vonatra ültek, hogy Aradra jöjjenek és itt résztvegyenek az AKE nemzetközi versenyén. Az est folyamán többen meg is érkeztek közülök. Akik még nincsenek itt, azok föltétlenül megérkeznek csütörtökön délelőtt, úgy, hogy a verseny már délután teljes gőzzel megindul.

Nagyváradon különben az AKE fiatal versenyzői szépen szerepeltek. Aszlán Baba első helyre jutott a II. osztályú női egyesben, a döntőben 6:2, 6:1-re győzött *Kabdebó* Imi felett. *Kabdebó* Imi viszont az első osztályú női egyesben tett ki magáért. A nagy nemzetközi konkurenciában harmadik helyre küzdötte fel magát. Az előmérkőzések során legyőzte *Tihanyinét* (FTC), *Liszka* Mancit (NAC) és *Bokornét* (BLE). Az elődöntőben a győztes *Zizovits* Lenkétől minimális vereséget szenvedett és csak így került harmadik helyre. A II. osztályú férfi egyesben *Székely* Jóska verekedte magát a harmadik helyre az igen erős mezőnyben. Aszlán Baba még a nagyváradi *Petrovitssal* a vegyes páros II. osztályban második helyre jutott.

Mivel a Nagyváradról Aradra érkezett játékosok ma pihentek, ma is csak kisebb jelentőségű mérkőzések kerültek lebonyolításra. Ezek is elsőrendű sportot nyújtottak a közönség számára. A mai eredmények a következők

Férfi egyes I. o.: Wechsler (Hellas) — Bukovetz (AKE) 6:1, 6:1. Vámos (Hellas) — Gót (AKE) 6:3, 6:3. **Férfi páros:** Fehér—Roth, dr. Moga—dr. Botis 10:8, 5:5, ma folytatják. **Férfi egyes II. o.:** Gót (AKE) — Ortmayer (FSC) w. o. Szász E. (KAC) — Páll (AAC) 6:3, 6:1. Tancos (Hellas) — dr. Crasnic (TCN) 6:3, 6:1. Zoepffl (Hellas) — dr. Moga (Hellas) 6:0, 6:1. Világ (AKE) — Bánhidly (Hellas) 10:8, 7:5. Wechsler (Hellas) — Mártics (AAC) 6:3, 6:4. **Női egyes II. o.:** Török Dezsőné (AAC) — Kaufmann (FSC) w. o. Czettelné (Hellas) — Keményné (AAC) 2:6. 6:4, 6:1. Giurgiutné (Hellas) — Mártics E. (AAC) 6:0, 6:2. Walderné (AKE) — Halma-gianné (AKE) 6:1, 6:1. Giurgiutné (Hellas) — Czettelné (Hellas) 6:0, 6:3.

O Slavia—Fall River 4:0 (1:0). Prágából jelentik: A Slavia 7000 néző jelenlétében 4:0 (1:0) arányban megverte az amerikai Fall River-csapatot.

O Ferencváros—II. oszt. Ligaválogatott 5:1 (4:0). Budapestről jelentik: A Ferencváros ma 5:1 (4:0) arányban legyőzte a másodosztályú profiligaválogatottat.

O Futballmérkőzés Marosillyén. Marosillyéről jelentik: Facseti S. C—Iliai S. E. 1:1 (1:1). A mérkőzés a mutatott erőviszonyoknak megfelelően döntetlenül végződött. Bíró: Klopót Andor. A mérkőzés után táncmulatság volt, melynek a tiszta jövedelme a marosillyei egyesület javára lett fordítva.

Hátborzongató történet egy abruzzói falusi fogadó üres ágyáról

Aki egy halott társaságában tölti az éjszakát, anélkül, hogy erről tudna

MILANO, augusztus 27. Különös makabreszk, komikus és mégis hátborzongató eset történt meg egy ferrarai kereskedelmi utazóval az Abruzzók vidékén. A magas, komor bércek övezte községekben alig fordul meg idegen és abban a kis falucskában, ahol a ferrarai utazónak dolga akadt, nem is volt nagy választék szállodákban: egyetlen, szinte ősidőbeli fogadóval dicsekedhetett csak a falu.

A ferrarai ur a vasuti állomásról egyenest ebbe a fogadóba vitette bőröndjét és szobát kért éjszakára.

— Sajnálom, — mondta a fogadós, — nincs egyetlen üres szobánk sem. Holnap van az országos vásár. Még a magánházak is tele vannak.

— Jó lesz nekem akármilyen kis szobácska, vagy kamra is, ahol elhálhatok. Az csak akad. Jól megfizetem...

— Nem hinném, hogy találnánk. De csak tessék egy kicsit várni, majd megkérdezem az asszonyt...

A fogadós távozott, majd pár perc múlva azzal jött vissza:

— Hát volna egy kis kamra. Egy ágygal. A feleségem mondja, hogy a sógorom ma éjjel nem jön haza: ha tetszik, annak az ágya szabad.

Ő maga vezette fel a régi épület emeletére a vendéget, bevezette a kis szobácskába, a melynek jóformán egyetlen butora az ágy volt. Jóéjszakát kívánt és aztán távozott.

A ferrarai utazó pedig, aki holtfáradt volt az egész napi utazástól a nagy hőségben, egykettőre levetkőzött, végighevert az ágyon és máris elaludt.

De kora hajnalban erős kopogtatásra ébredt. Az ő ajtaján kopogtattak.

Kitörölte szeméből az álmot és megnézte az óráját. Reggel hat óra volt.

Ő pedig azt mondta, hogy csak félnyolc-

INGYEN KAPJA

o hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-t,

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1930. szeptember 1-től számítjuk.

kor költsék fel! Mit akarnak hát tőle ilyen korán?

Egyre erősebben kopogtattak az ajtaján.

— Ki az? — kérdezte bosszusan.

— Mi volnánk itt! — felelte egy mély basszus hang.

— Ki az a „mi”?

— A mindenségit, hát mi, a sirások! Tesék már kinyitni azt az ajtót, későre jár!

A ferrarai ur — így írja meg ezt a „Corriere Padano” — nem értette a dolgot, magyarázatot kért, majd azt magyarázta, hogy ő él, neki semmi köze a sirásokhoz, de az ajtaján csak egyre hangosabb és erőszakosabb lett a dörömbölés. Végre is kinyitotta az ajtót és — csakugyan két feketébe öltözött sirásós állt előtte.

Alighogy az ajtó kinyílt, félretolták maguk elől a ferrarai urat és határozott léptekkel közeledtek az ágyhoz. Ahhoz az ágyhoz, amelyben ő aludt az éjszaka. Egy-kettőre szét szedték az ágyat és a kővé meredt ferrarai ur szemelättára az ágy alól — kiemelték egy koporsót, amelyben némán, összekulcsolt kezekkel feküdt egy halott.

A ferrarai ur ereiben meghűlt a vér... E holttest fölött aludt ő egész éjszaka! Nyugodtan, háborítatlanul...

A fogadós azt mondta, hogy a sógora nem jön haza, annak ágya szabad ma éjszakára... Persze, hogy szabad volt az ágy: a sógor holtan feküdt alatta! És ezt az ágyat adták ki neki éjszakára...

Ugy, ahogy volt, félig felöltözött rohant le a fogadóhoz. És csak a vendégeknek és a sirásoknak közbelépése mentette meg a fogadóst attól, hogy ő legyen a második tenetes áldozata...

Igy csak a csendőrségnek jelentette a ferrarai utazó.

(C.)

Rejtélyes merénylet egy angol repülőgép ellen

Egy ismeretlen egyén elindította a gazdátlan gépet, amely összezúzódott.

LE BOURGET, augusztus 27. Staff, angol pilóta Londonból a francia Rivierára való repülésében ideérkezett, ahol leszállt és utját ma akarta tovább folytatni. A pilóta kivontatta a repülőgépet a hangárból, de mielőtt beült volna a gépébe, valaki fölkapaszkodott a kormányhoz és egy kézmozdulattal elindította az aeroplánt. Egy hibás kormányrándítás következtében azonban az ismeretlen kiesett a gépből, amely gazdátlanul elrohant és nekifutott egy hangárnak. A nekiütődés következtében a gép a hasznavehetetlenségig összeroncsolódott. Az ismeretlen férfi, amint a földre esett, föltápáskodott és a sötétség leple alatt elillant.

Vakmerő aranyrablások a „Mica“ bányatársulat brádi bányáiban

Kötölen ereszkedtek le hatvan méter mélységbe — Harminc embert letartóztattak

BRÁD, augusztus 27. Vakmerő bányarablást fedeztek fel Brádon a „Mica“ bányatársulat aranybányáiban. A mérnökök előtt már régen gyanus volt néhány elbocsátott munkás, de nyomot nem sikerült találniok, míg végre a közeli napokban egy szenzációs felfedezés alapján sikerült a tetteseket az igazságszolgáltatás kezére juttatni. A vakmerő aranylopásról a következőket jelenti az Aradi Közlöny tudósítója:

Az aranyat havonta egyszer hozzák fel a bányából, addig egy zárt szikla kamrában őrzik, lepecsételt zsákocskákban. Ez az úgynevezett szabad arany, ami a kövek között tisztán más fémek nélkül darabokban kerül elő. A kamrát vassinekből sűrűn összeállított rácsos ajtó őrzi. Hónapokkal ezelőtt körülbelül tíz-tizenöt elbocsátott munkás összeállt, megvesztegették az arany kamrát őrző öröket, *hajszaflinom részével elreszelték a színeket, amit reggelre ismét összetoraszítottak.*

A bányahegy egy elrejtett oldalába vágott szellőztetőn át éjszaka, amikor a munka szünetel, köteleken ereszkedtek le a bányába és úgy hatoltak az aranykamráig, ahol az örök akadálytalanul tovább engedték őket. A

rablók minden modern eszközzel el voltak látva.

A zsákokon levő pecsétet feltörték s azután saját pecsétjükkel lepecsételték.

A kivett aranyköveket saját pontos mérlegükkel lemérték és közönséges kövekkel pótolták, úgyhogy, bár a mérnökök előtt kevésnek tűnt a termelt arany, de viszont a zsákok súlya a felhozatal után pontosan egyezett a kamrában a hónap folyamán elhelyezett zsákok súlyával. Az így kapott aranyköveket aztán otthon saját vasmoszaraikban megtörték és beolvasztották s orgazdák útján aztán eladták.

Hónapok óta folyt a lopás s a bányászok bevallása szerint,

több millió értéket hordtak el rendszeresen a bányakamrából.

A rablók fegyverekkel voltak felszerelve, ha esetleg meglepnék őket, védekezésre gondolniak.

A tolvajok és orgazdák száma harmincat tett ki s így nem csodálható, hogy áruló akadt köztük. Ismeretlen egyén figyelmissé tette a csendőrséget az aranyrablásra és óvatos munka után elfogtak néhány orgazdát s így lassanként az összes tettesek csendőrkézre kerültek. Nagyon csekély azonban az az arany, amit megtaláltak s így a bányatársaság kára óriási. A tolvajok, szám szerint harmincan a déval ügyészség fogházában várják a további vizsgálatot s méltó büntetésüket.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradon már nem akarják elfogadni az öt és husz lejes papírpénzeket Riasztó hírek arról, hogy az állam nem váltja be — A Banca Nationala cátoiata — Szeptember elsején lesz a beváltás utolsó napja

Temesváron szeptember 3-ig bezárólag fogadják el a papír öt és husz lejeseket

ARAD, augusztus 27. A Banca Nationala — mint ismeretes — körrendeletben értesítette a közönséget arról, hogy szeptember 1-én bevonják az öt- és huszlejes papírpénzeket, amelyek teljesen kikerülnek a forgalomból. Pár nap választ el csupán bennünket a szeptember 1-től, de az egyes közhivatalok még ma is papír huszlejesekkel fizetnek, amivel kellemetlen perceket okoznak a közönségnek, mert *ma már alig akadt valaki, aki elfogadta volna a forgalomból kikerülő papírpénzeket.*

— Sajnálom, de én már beváltottam és adóban fizettem be a papírpénzemet és most nem fogadhatok el újat.

Ilyen és ehhez hasonló feleletek hangzottak el számos aradi iparos és kereskedő szájából. A közönség nagyrésze nem tudta mit csináljon a husz- és ölejesekkel, sőt már ennek alapján elterjedt Aradon az a hír, hogy most már az állam sem váltja be az 5 és 20 lejeseket. A hír nyomán a kiskészítenciák

körében valóságos pánik keletkezett. A hangulat csak akkor nyugodott meg, amikor tudomásul vették, hogy a legtöbb helyen még mindig elfogadják a papírpénzeket, amelyek szeptember 1-ig bezárólag feltétlenül forgalomban maradnak. A Banca Nationala közlése szerint a 20 és 5 lejes papírpénzek — mivel augusztus 31-ikén vasárnap van — szeptember 1-én, hétfőn is beválthatók lesznek még a bank pénztáránál.

Ezzel szemben Temesvárról érkezett jelentés közli, hogy a Banca Nationala központja táviratilag utasította a timisoarai fiókot, hogy az 5 és 20 lejes papírpénzeket szeptember 3-ig bezárólag fogadják el a hivataloktól. Értesülésünk szerint a fióktintézet magánosoktól is elfogadja szeptember 3-ig ezeket a bankjegyeket. A pénzügyigazgatóság ezzel szemben utasítást adott az állami hivataloknak, hogy az 5 és 20 lejes papírpénzeket csak augusztus 30-ig, szombatig fogadják el.

Közös pénzegység Romániában és Jugoszláviában

A román—jugoszláv konferencia titkaiból

BUCURESTI, augusztus 27. A Manchester Guardian legutóbbi számában hatalmas cikkben foglalkozik a román—jugoszláv konferenciával, valamint a készülő vámunióval. A lap a többi megállapításai között, egy egészen új momentumot hoz fel, amelyről a belöldi lapok semmiféle hivatalos, vagy nemhivatalos értesülést nem szereztek. A Manchester Guardian ugyanis kijelenti, hogy a két állam delegátusai között komoly tárgyalások folytak az a nézet, hogy

Romániában és Jugoszláviában közös pénzegységet vezessenek be.

Az angol lap cikke általános feltűnést keltett bucuresti-i politikai körökben és a román lapok egyöntetűen magyarázatot kérnek a kormánytól. Az ügy annál nagyobb horderejű, miután a Manchester Guardian feltétlenül komoly, megbízható sajtóorgánium.

Uj fogászati műterem
GERŐ ARTHUR
 Dentist
 Brasovból áthelyezett műtermét megnyitotta Aradon,
 Str. Consistoriului (Batthány-uca) II., Kohn-ház

CROKOT minden meny-nyiségben **Vásárolók**
ELEK GYÖRGY seprő-gyár
 BUDAPEST, VI., Kartács-uca 20-22.
 Táviratcim: **Elekbesen.**
 Budapest, telefon: 921-12.

= **Helyi valutaárak.** Valuták: Budapest 29.60, Bécs 23.90, Berlin 40.25, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5, New-York 168, Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. De vizák: Budapest 29.47, Bécs 23.80, Berlin 40.27, Zürich 32.61, Páris 6.64, Prága 5.00, New-York 168.20, Milánó 8.84, London 819.

= **Elutaztak Varsóba a konferencia delegátusai.** Bucurestiből jelentik: Ma elutaztak a varsói konferencián résztvevő román delegátusok. A delegáció vezetője Madgearu kereskedelem és iparügyi miniszter, tagjai Potarca földmívelésügyi államtitkár és Popescu Cézár vezérigazgató.

= **Az aradi cukorgyár cukorrépaszüksége.** Bucurestiből jelentik: A földmívelésügyi minisztérium közlése szerint az ország idei cukorrépatermése körülbelül 65.000 vagont tesz ki, ami huszezer vagonnal többet jelent, mint amennyi a múlt évben volt. A CFR. vezérigazgatóságához beérkezett jelentések szerint az egyes gyárak teljes egészében felhasználják a termést. Az aradi cukorgyárnak 2790 vagon cukorrépára van szüksége. A cukorrépa szállítása szeptember 10-én kezdődik meg és a vasuti vezérigazgatóság új vonatokat állít forgalomba, hogy gyors tempóban történhessen a szállítás.

= **Üzlettelenség a temesvári gabonatözsdén.** Temesvárról jelentik: A gabonatözsdén az üzlettelenség ma feltűnően lanya volt. Az árak lefelé tendálnak és az üzlettelenség hihetetlen mérvet öltött. Az árak a következőképen alakultak ki: buza 76 kg. 375 lej, 77 kg. 380 lej, 78-79 kg. 390 lej, 79-80 kg. 400 lej, 80-82 kg. 410 lej. Tengeri 305 lej, zab 300 lej, árpa 280 lej.

= **A budapesti zálogházak forgalma.** Budapestről jelentik: A pesti zálogházak eddig több, mint egymillió pengő értékben adtak ki a közönségnek zálogcédulát. A pesti viszonyokra jellemző, hogy a zálogcédulákat csak elenyésző százalékban tudják beváltani és még a legkisebb tárgyak visszaszerzését sem tudja elintézni a közönség.

NYILTEK.
 E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget

AZ ARADI PÉNZINTÉZETEK
 ezuton értesitik igen tisztelt ügyfeleiket, hogy
pénztáraik
 a nyári beosztásnak megfelelően I. évi szeptember hó 14-ig továbbra is 8¹/₂ órától 1 óráig **lesznek nyitva.**

Köszönetnyilvánítás.
 Mindazon rokonoknak és jóismerősöknek, kik felejtethetetlen drága jó anyánk temetésén résztvettek, koporsójára koszorut és virágokat helyeztek, mélységes fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezuton fejössük ki hálás köszönetünket.
 A gyászoló:
Lóvrenszky-család.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, augusztus 28.

Bucuresti, 13—14.30. Gramofon, 18. Dinicu-zenekar: könnyű és román zene. 20. Gramofon, 21. Szimfonikus zenekar. 23. Táncczene a Lidó-médecéből. — Budapest, 10.15. Az Országos Postászenekar hangversenye. 13.05. Szalonzenei hangverseny. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.10. Takáts István felolvasása: „A rakoncátlan gyermek” 6.30. Eugen Stepan orosz balalajkazenekarának hangversenye. 7.30. Máthé Elek dr. előadása: „Szent Agoston.” 8. Kuruc-est. Közreműködik: Csóka Béla (ének), Lugossy István (tárogató). 9. Keleti hangverseny. Közreműködik: Kármán Gizzi (ének), Vermes Jenő (ének), a Városi Színház operatársulatja. Ország Tivadar (hegedű), zenekari kísérettel. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a margitszigeti Flóris-cukrárszobából. — Belgrád, 20.30. Rádiónégyes. 22.55. Rádiózenekar. 24.10. Vendégzene. — Milano, 21.40. Masacni „Iris” c. operája. Utána éjfélig gramofon. — Wien, 12. Lederer-zenekar. 14. Szimfonikus hangverseny gramofonon. 16.15. Silving zenekar. 21.05. A zene és dal változása az idők során; zenei ellentétek, előadja a Hoizer- és Pauscher-zenekar. 23.05. A Sedák-Winckler-négyes látéka Huber Péter zongoraművésszel. — EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESÉGEK: Frankfurt a-M. 21.30. Goethe: Ifjúkor Tauriszban c. színműve az író születésnapja alkalmából. — Páris Rádió-Páris, 21.45. Kallivoda Olga három magyar dalt énekel. Utána bécsi keringők hegedűn. Majd ismét Kallivoda Olga három magyar dalt énekel. 22.30. Dalok. Utána Brahms: Magyar négyes zongorával. — Róma, 22.02. Puccini: „Turandot” című háromfelvonásos operája.

PÉNTEK, augusztus 29.

Bucuresti, 13—14.30. Gramofon, 18. Rádiózenekar. 20. Gramofon, 21. Bizet Carmen című operája gramofonon. — Budapest: 10.15. Gramofonhangverseny. 13.05. A m. kir. 1. honvédelmi miniszter zenekarának hangversenye. 6. Bősörményi Jenő novellái. 6.25. A Fejes szalonzenei hangversenye. 7.25. Császár Elemér dr. egyetemi tanár előadása: „Képek a magyar irodalom múltjából”. Közreműködik báró Szentkeresztyné Nyegre Rózi. 8. A salzburgi ünnepi előadások keretében Mozart „Don Juan” c. operájának közvetítése Salzbúrgból. Majd: Banda Marci és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházban. — Belgrád, 20. Salzbúrg. — Prága, 12.15. Gramofon, 18. Prágai fuvósötös. 21. Szülőzsidai dalok. 21.30. Herzmann zongoramű-

vész játéka, 22. Szimfonikus hangverseny. — Wien, 12. Deris és komoly gramofon. 13. Wolfsthal-zenekar. 16.15. A berlini Opera művészei gramofonon. 19. Mozart: „Don Juan” c. kétfelvonásos operája a salzburgi ünnepi játékok honából. Utána a Wacek-zenekar játéka. — EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESÉGEK: Berlin, 21. Komor Géza zenekara. — Bratislava, (Pozsony.) 19. Magyar óra. — Páris Radio-Páris, 21.45. Offenbach: „Az ezredes lány” című operája.

A KERESKEDŐ VEREJTÉKES ARCCAL olvassa este a pénztárlapot. De nem a melegtől, hanem a gondoktól verejtékes az arca: miből fog fizetési kötelezettségének eleget tenni? Ha felkeresi kiadóhivatalunkat, nagyon értékes tanácsot adunk Önnek: hogyan emelheti forgalmát. Már egy hét múlva megkapja az első kellemes meglepetést: emelkedik a napi bevétel!

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel

APRÓ HIRDETESEK.

AZ APRÓHIRDETESEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej a legkisebb hirdetés ára 10 szóle hétköznap 40, vasárnap 50 Lej A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszlevéllel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETESEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

„ŐSZI NAPSUGARNAK” levele van. 3510

SZORAKOZÁS céljából két uriemény levelezne két feltétlen intelligens fiatal emberrel. Választ „Anonym” jelíggel az Aradi Közlöny kiadója kér. 3509

ALKALMAZÁS.

BLSORENDÜ önállóan dolgozó francia és angol munkásokat keresek. Révész Magda nőidivat-salon, volt Széchenyi-utca 7. 3508

MŰASZTALOS szakmájában, vagy favallalatnál bármilyen állást elfogad. Szives megkereséseket: Str. Remus 55, 3507

LAKÁS.

HAROMSZOBÁS, fürdőszobás lakást keresek a belvárosban. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhiva alába kérek. 1234

ELEGÁNSAN butorozott különbejártú egy vagy kétszobás lakást keresek uri helyen. Ajánlatokat „Tiszta” jelíggel az Aradi Közlöny kiadója kérék. 600

FŐTÉREN első emeleti három szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalban

KIADÓ 2 butorozatlan szoba azonnalra. Strada Moise Nicoara 17., I. em. 41

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalban

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

Kiadó

négyosztós, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTEL ÉS ELADÁS.

„GLORIA” ABLAKROLETTA SZÓVÓ-IPAR felkéri mindazon i. t. rendelők, kik rollókat aug. hó 15-i átvételére rendelték, hogy azokat most már okvetlenül átvenni sziveskedjenek. Egyben értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy saját készítményű u. n. ripsz ablakroletták a legolcsóbb gyári árban kaphatók. „GLORIA”, ARAD, Str. Dna BALÁSA 166. 88

GYÁR. ES PERZSASZONYEGEK, antik órák, vitrinek, festmények, tálak, tálak, tükrök, kredeucek, intarziák és szekrények, szekreter, márványzólop, scheson, könyvszekrény és íróasztalok, zongorák ebédiző börszék, Biedermayer szoba, képrámák, dohányzó asztalok, comouos, antik asztalok, kristálytárgyak, dísztárgyak, különböző szobaberendezések és butorok stb. stb. igen olcsón eladó. SAIGO E bizománnyal üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-utca) Neuman-palota. 1000

UJ és ÓCSKA cserépkályhák, használt ajtók és ablakok, ócska de jó fa és deszkák anyagok, olcsón eladó. Radnai-ut 10. szám, építkezési telep. 3430

KERESSEK különböző szőrmebundákat, antik ezüst tárgyakat, márkás porcellánokat, különböző dísztárgyakat, szőnyegeket, komplett szobaberendezéseket, függönyöket, stb. stb. S A L G Ó N É bizománnyal üzlete, Str. Horia (Széchenyi-utca) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Tavaszi és nyári ruhákat, felöltőket

legszebben, fest, tisztít

MÜLLER J. és FIA

Calea Banatului 6. (v. Asztalos S.-u.) Str. Bratlanu 5. (v. Welizer J.-u.)

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyílt Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári áruk! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

160 Lejtől Női Hírlapok 160 Lejtől legdivatosabb formákban

SALON JOSEFINE, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-utca 1.)

Ebédli, hálószobák olcsón részletfizetésre eladók: Mihaleczky asztalosnál, Strada Trib, Dobra 5-7., Hal-térnél.

Olesó tüzifa

100 kg, la fűrészt fű L. 75
Oifa: Egy 51 — — — L. 840
től kezdve. — Allandó rakat la hasznos és dorog fából.

Aufriecht fátelap Arad, Calea Victoriei 1-2.

Besztercei cserépkályhák

áron alul,

átrakások, javítások olcsón

Lőrincz Imre

kályhás mesternél, Bulev. Regele Ferdinand 11. 3137

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

OKTATÁS.

MAGÁNTANULÓK összevont vizsgálatra is méltó díjért sikerrel előkészíthetnek STEINER-internátusban, Str. Popa I. Rusu 3. 3103

OKL. TANITÓNÓ lelkesedéssel, szeretettel oktat magántanulókat magyar, román vagy német nyelven. Gyenge tanulók vezetését is vállalja. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3438

ELLÁTÁS.

HOGY MINDENKI meggyőződhessen a révi Zichy barlangi nyaralás előnyeiről. Pensio csak 120 Lej. 3413

IZR. LEANYINTERNÁTUSBAN egészséges szobák, kitűnő ellátás és correpetálás áll a bentlakó növendékek rendelkezésére. Szeretetteljes gondozás és nevelés, méltó díjak, tessék bizalommal az intézetekhez fordulni. Str. Popa I. Rusu No. 3. 3504

ÜZLETEK.

TOBB EVS fennálló fátelap, más ellátottság miatt, olcsón átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3508

Tűzifát waggontételekben legjutá: olcsóbb árban szállít SPITZ TIVADAR

fátelap (volt Varjassy- és Pölsenberg-utca sarok), ahol mindennemű tűzifa öl és mázsaszámra is beszerezhető. Telefontelefon: 719. Lakástelefon: 727

Butor,

nehéz, faragott dílofa ebédli, ugyszintén hálószoba, méltányos áron Klein Gyula műbutorasztalosnál, Bulev. Reg. Ferd. 6. szám, volt Purgy-ház. 3512

AUTÓTULAJDONOSOK!

Fontos autójavítást, rugókészítést legelőnyösebben a VEGH garagében készítenek. Autobox havonta 500 lei. Ugyanott eladó különféle kocsi. Egy műhelyhelyiség iparágammal kiadó.

Az ismert jóminőségű csermői

száraz cserhasábf

ismét kapható.

waggontételekben előnyös áron. Rendeléseket előjegyezni lehet:

Krausz József,

Arad, Strada Ecet. Theodoriu 3. (Heim Domonkos-u.) 3513
Telefon szám 3...61.

România. Portăreul de pe lângă judecătoria rurală Radna-Şiria.

G. No. 2685.—1980.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE.

No. 603 port.

Se publică spre cunoştinţă generală, că în ziua de 28 August 1930 începând la orele 3.30 p. m. se va vinde prin licitaţie publică la faţa locului din comuna Păncota averea următorului compusă din următoarele: 32 buc stola flanelă, 25 buc stola flanelă ordinară, 21 cărpe de cap, 14 buc mătasă 45 m. și 33 cărpe de cap plus, toate evaluate în preț de lei 43.900. Această avere se vinde pentru despăgubire creditorului Gerő Nicolae și Bernat Schwarz repr. prin avocatul Dr. Carol Messer și prin Dr. Rudolf Rosti din Păncota: de suma de 10.000—2800 Lei capital cu interese plus spesele pe baza deciziunii No. 2002, 2057—980 a judecătorei rurale Şiria: Licitații se va ține și în favoarea lui Alex. Szecsi p. 3000 lei, Rudolf Goldstein p. 4300 lei, și Denes și Rosenberg p. 3900 lei.

Radna la 2 August 1930.

3859

D. Antonescu, portăreul.